

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady
Slovenskej republiky

Číslo: UV-8733/2005

1184

Návrh štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2004

Predkladá:

Mikuláš Dzurinda
predseda vlády
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje:

1. Súhrnné výsledky hospodárenia verejného rozpočtu
2. Výsledky hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu
3. Výsledky rozpočtového hospodárenia ostatných zložiek verejného rozpočtu

Bratislava jún 2005

VLÁDA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Materiál na rokovanie
Národnej rady
Slovenskej republiky

Číslo: UV-8733/2005

1184

Súhrnné výsledky hospodárenia verejného rozpočtu

Bratislava jún 2005

O b s a h

strana

Návrh uznesenia Národnej rady SR

1. Súhrnná charakteristika ekonomického vývoja v roku 2004	2
1.1. Základné tendencie vývoja ekonomiky	2
1.1.1. Ekonomický vývoj SR v kontexte vývoja globálnej ekonomiky	2
1.1.2. Ekonomický rast a jeho štruktúra	4
1.1.3. Vývoj v hlavných odvetiach ekonomiky	5
1.2. Vývoj v jednotlivých segmentoch ekonomiky	7
1.2.1. Cenový vývoj a inflácia	7
1.2.2. Vývoj na trhu práce	9
1.2.3. Platobná a obchodná bilancia	10
1.2.4. Vývoj množstva peňazí v obehu	13
1.2.5. Vývoj úrokových mier bankového sektora	15
1.2.6. Sektor domácností	16
2. Výsledok hospodárenia verejného rozpočtu	18
2.1. Stručná charakteristika metodiky ESA 95	18
2.2. Výsledok hospodárenia verejného rozpočtu v metodike ESA 95	18
3. Prehľad aktív a pasív sektora verejnej správy	39
3.1. Reálna hodnota vybraných majetkových položiek	42
3.2. Vyčíslenie "reálnej hodnoty" vybraných majetkových položiek	43
4. Prehľad o stave a vývoji dlhu verejnej správy	48
4.1. Vývoj a štruktúra verejného dlhu v roku 2004 (maastrichtský dlh)	48
4.2. Vývoj a štruktúra štátneho dlhu v roku 2004	51
4.2.1. Financovanie štátneho dlhu	53

N á v r h

**UZNESENIE
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

z 2005

k Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2004

Národná rada Slovenskej republiky

po prerokovaní Návrhu štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2004

A. berie na vedomie

1. hospodárenie verejnej správy v metodike ESA 95 uplatňovanej v štátoch Európskej únie, podľa ktorej schodok verejnej správy za rok 2004 dosiahol 43 868,0 mil. Sk, čo predstavuje 3,3 % hrubého domáceho produktu a konsolidovaný dlh verejnej správy, ktorý k 31.12.2004 dosiahol 578 071,0 mil. Sk, čo predstavuje 43,6 % hrubého domáceho produktu v roku 2004;

B. schvaľuje

štátny záverečný účet Slovenskej republiky za rok 2004, podľa ktorého sa v štátnom rozpočte dosiahli:

- príjmy	242 444,4 mil. Sk
- výdavky	312 732,6 mil. Sk
- schodok	70 288,2 mil. Sk;

C. súhlasí

s úhradou schodku štátneho rozpočtu vykázaného v štátnom záverečnom účte Slovenskej republiky za rok 2004 vo výške 70 288,2 mil. Sk úvermi prijatými v roku 2004 vo výške 8 726,2 mil. Sk a vo výške 61 562,0 mil. Sk vydaním štátnych cenných papierov a prijatím pôžičiek v roku 2005.

1. Súhrnná charakteristika ekonomického vývoja v roku 2004

1.1. Základné tendencie vývoja ekonomiky

V roku 2004 odrážali priaznivé makroekonomické výsledky prebiehajúce kvalitatívne zmeny v ekonomike SR. V záujme dosiahnutia jej dlhodobu udržateľného rastu uskutočňuje v posledných rokoch Slovensko dôležité štrukturálne reformy, vďaka ktorým sa zlepšuje jeho dôveryhodnosť, ako aj jeho celkový obraz ako krajiny vhodnej pre podnikanie. Priaznivé trendy a jasné smerovanie hospodárskej politiky vlády sa premietli do pozitívneho hodnotenia Slovenska zo strany zahraničných inštitúcií a ratingových agentúr. Správa Svetovej banky 'Doing Business in 2005' vyzdvihla Slovensko ako najreformnejšiu ekonomiku sveta v oblasti zlepšovania investičného prostredia. Silný ekonomický rast a progres v reformnom úsilí vedie k prílevu zahraničných investícií, ktoré navyše priťahuje relatívne lacná pracovná sila, politická stabilita, výhodná geopolitická poloha a dobré vyhliadky na ďalší rozvoj.

Ekonomický vývoj v roku 2004 sa niesol v znamení ďalšej implementácie reforiem v zdravotnom a sociálnom systéme, daňovom systéme a v politike trhu práce. Motorom pre ekonomiku SR sa stali výrobné odvetvia s existujúcou účasťou zahraničných investícií a významnou mierou prispievali k zvyšovaniu jej konkurencieschopnosti. Výkonnosť ekonomiky stúpala aj v podmienkach slabšieho rastu globálnej ekonomiky, a to práve v dôsledku úspešného uplatnenia sa na zahraničných trhoch, ako aj kvôli oživeniu dôvery a spotreby domácností po tom, čo reálne mzdy zaznamenali pozitívny vývoj. Zjednotenie sadzieb DPH a posledné výraznejšie úpravy regulovaných cien začiatkom roka totiž odštartovali proces postupného poklesu inflácie bez vážnejších dopytových tlakov, pričom vývoj nominálnej mzdy výrazne prekonal rast spotrebiteľských cien. Tvorba nových pracovných miest, súvisiaca s rozvíjaním nových výrobných kapacít, kompenzovala objem súčasne uvoľnenej pracovnej sily v útlmových oblastiach výroby a vo verejnom sektore. Napriek tomu, že zamestnanosť sa udržala na stabilnej úrovni (rast o 0,3 %), zvýšenie veku odchodu do dôchodku spôsobilo nárast populácie v produktívnom veku a podľa metodiky výberového zisťovania pracovných síl sa tieto vplyvy prejavili v raste počtu nezamestnaných.

1.1.1. Ekonomický vývoj SR v kontexte vývoja globálnej ekonomiky

Otvorenosť slovenskej ekonomiky do značnej miery zvyšuje jej citlivosť na vývoj vonkajšieho prostredia. V roku 2004 svetová ekonomika naďalej prejavovala známky hospodárskeho oživenia, aj keď pomalším tempom ako sa pôvodne očakávalo a so značnými

regionálnymi rozdielmi. Napriek mnohým priaznivým makroekonomickým výsledkom narúšali geopolitické riziká a predovšetkým vysoké ceny ropy a obavy o ich vplyv na spomalenie svetového hospodárskeho rastu v minulom roku dôveru investorov i spotrebiteľov a na finančné trhy vnášali nepokoj.

Globálnu ekonomiku i v minulom roku ťahala najmä americká ekonomika (a dynamický rozvoj Číny), ktorej medziročný rast o 4,4 % priniesol očakávané zlepšenie situácie na trhu práce. Výdatné fiškálne stimuly v predchádzajúcich rokoch prispeli k rastu produkcie. Priaznivé makroekonomické výsledky a doterajší inflačný vývoj v rámci trhových očakávaní, ovplyvnený predovšetkým vysokými cenami ropy, umožnil americkej centrálnej banke začať etapu zvyšovania úrokových sadzieb, a tým pozvoľné sprísňovanie menovej politiky. Rizikom vo vývoji americkej ekonomiky naďalej ostáva nadmerný dvojitý deficit. Práve obavy viacerých investorov z neudržateľnosti prehľbujúceho sa deficitu bežného účtu prispeli k prepadu amerického dolára v predošliých rokoch.

Eurozóna sa i v minulom roku naďalej opierala o obnovu svetovej ekonomiky; jej rast závisel od viacerých externých faktorov. Očakávané oživenie potláčal obmedzený domáci dopyt, strata dôvery, negatívne očakávania, neistý vývoj cien ropy a silnejúca mena. Napriek tomu sa hospodársky rast eurozóny zrýchlil z 0,5 % v roku 2003 na 2,0 % v roku 2004. Eurozóna zápasí s pomerne slabým trhom práce, stagnujúcou mierou nezamestnanosti (okolo 9,0 %), pričom významnejšia tvorba nových pracovných miest bude vyžadovať ráznejšie oživenie ekonomiky podporené reformným úsilím viacerých krajín. Významné posilňovanie eura voči americkému doláru v posledných rokoch pôsobilo na jednej strane pozitívne na vývoj inflácie a kompenzovalo nárast dolárovej ceny ropy, na strane druhej by ďalšie zhodnocovanie mohlo znamenať ohrozenie konkurencieschopnosti európskych exportérov.

Vývoj eurozóny je ovplyvňovaný najmä vývojom jej dvoch najväčších ekonomík, Nemecka a Francúzska, ktoré v roku 2004 dosiahli medziročný rast 1,6 %, resp. 2,4 % (predbežné údaje). Podľa Európskej komisie sú však na zabezpečenie udržateľného rastu ekonomík eurozóny vo viacerých krajinách potrebné štrukturálne reformy, najmä reformy v dôchodkovom a sociálnom systéme, ale i v zdravotnom a vzdelávacom systéme vo väzbe na zmeny v spôsobe fungovania trhu práce.

Okrem eurozóny ekonomika SR citlivo reaguje aj na vývoj ďalších ekonomík v stredoeurópskom regióne, predovšetkým v Českej republike. Napriek relatívne slabej

výkonnosti svetovej ekonomiky si hospodársky rast týchto krajín zachováva svoju dynamiku, a to aj kvôli ich zlepšujúcej sa konkurencieschopnosti. Kým v Českej republike, vykazujúcej v minulých rokoch relatívne nižší hospodársky rast, ekonomiku ťahala najmä domáca spotreba podporená rastom reálnych disponibilných príjmov a nízkymi úrokovými sadzbami, v roku 2004 sa 4 %-ný rast HDP dosiahol najmä vďaka rastu investícií (9,1 %) a rastu exportu (20,9 %), pričom aj v nasledujúcom období bude očakávané zrýchlenie rastu závisieť od vonkajšieho dopytu, predovšetkým zo strany Nemecka.

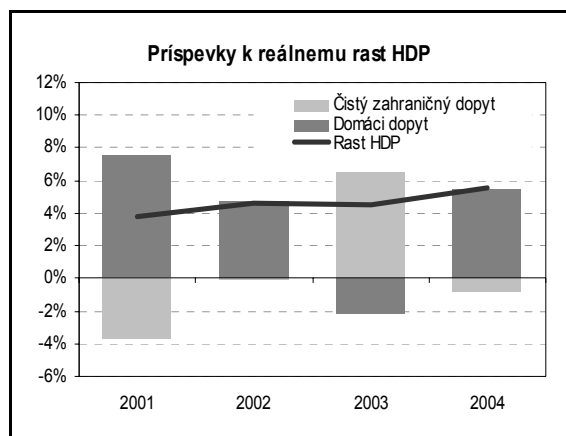
1.1.2. Ekonomický rast a jeho štruktúra

V roku 2004 Slovensko zaznamenalo najdynamickejší rast spomedzi krajín stredoeurópskeho regiónu. Ekonomika medziročne vzrástla o 5,5 %, pričom dôležité zmeny nastali v štruktúre hospodárskeho rastu. Došlo k oživeniu domáceho dopytu, ktoré kompenzovalo negatívny príspevok čistého exportu. Výkonnosť ekonomiky sa prejavila v raste reálnej mzdy a tiež dôvery i kúpnej sily spotrebiteľov. Konečná spotreba domácností tak zaznamenala obrat a medziročne vzrástla o 3,5 % (v roku 2003 poklesla o 0,8 %). Dôležitý impulz pre rast súkromnej spotreby predstavovala aj dlhodobou klesajúca miera úspor spolu s rastom úverov a ich ľahšou dostupnosťou. Silnejší rast domáceho dopytu bol spôsobený aj oživením investičného procesu a nárastom fixných investícií stimulovaných najmä pôsobením zahraničných investorov na Slovensku (v rokoch 2002 a 2003 investície reálne klesali). Rast investičného dopytu bol sprevádzaný aj výrazným zvýšením zásob. V dôsledku vyšších investičných, ale aj spotrebných dovozov a zmiernenia tempa rastu vývozu vplyvom vyššej komparatívnej bázy sa oslabil reálny pozitívny vplyv čistého exportu a mierne sa prehĺbil nominálny deficit zahraničného obchodu s tovarmi a službami z 1,5 % na 2,7 % HDP.

Vývoj HDP a jeho hlavných zložiek

reálny rast v %	2002	2003	2004
HDP (reálny rast)	4,6	4,5	5,5
z toho:			
Konečná spotreba domácností	5,5	-0,8	3,5
Konečné spotreba ver. správy	4,9	2,7	1,2
Tvorba hrubého fixného kapitálu	-0,6	-1,5	2,5
Vývoz výrobkov a služieb	5,6	22,5	11,4
Dovoz výrobkov a služieb	5,5	13,6	12,7

Zdroj: ŠÚ SR

Zdroj: ŠÚ SR

Rast ekonomiky v roku 2004 prekonal očakávania a východiská, na základe ktorých bol zostavovaný rozpočet verejnej správy. Oproti predpokladom sa lepšie vyvíjala predovšetkým konečná spotreba domácností, podporovaná vyššou reálnou mzdou. Z hľadiska vývoja verejných financií tak zmena v štruktúre HDP v prospech domáceho dopytu, ako aj pozitívny vývoj mzdovej bázy spôsobili, že sa daňové príjmy v roku 2004 vyvíjali priaznivejšie ako sa pôvodne predpokladalo.

1.1.3. Vývoj v hlavných odvetviach ekonomiky

Priemysel

Rast priemyslu (meraný indexom priemyselnej produkcie) dosiahol v roku 2004 úroveň 4,1 % (v roku 2003: 5,2 %). Rozhodujúcim faktorom bola, podobne ako aj po iné roky, priemyselná výroba s indexom 4,7 % a pozitívne prispievala aj výroba a rozvod elektriny, plynu a vody s indexom 3,7 %. Naopak, ťažba nerastných surovín zaznamenala ešte väčší pokles produkcie (10,7 %) ako v roku 2003. Vývoj v produkcii sa premietol do tržieb podnikov za vlastné výkony a tovar, ktoré celkovo za priemysel stúpili v nominálnych hodnotách o 9,5 % a v stálych cenách o 6,9 %. Hlavnými faktormi rastu tržieb bola výroba elektrických a optických zariadení a výroba kovov a kovových výrobkov.

Rast produkcie a produktivity práce bol sprevádzaný aj tvorbou pracovných príležitostí a rastom priemernej mzdy; počet zamestnancov stúpol v priemysle o 0,4 % a v priemyselnej výrobe až o 1,1 %, priemerná mesačná mzda v priemysle vzrástla o 10,2 % a dosiahla hodnotu 16 978 Sk.

Stavebníctvo

Stavebná produkcia v porovnaní s rokom 2003 vzrástla o 5,7 %, čo sa prejavilo aj v raste nominálnych tržieb o 13,8 % (reálne o 7,2 %). Rast stavebnej produkcie bol sprevádzaný výrazným zvýšením zamestnanosti v stavebníctve o 2,7 % a tiež rastom nominálnych miezd o 9 %. Keďže investície v stavebníctve rástli rýchlejšie ako v priemyselnej výrobe (v bežných cenách stavebníctvo cca 33 %, priemysel 6,3 %), možno očakávať ďalší rozvoj stavebníctva. Svedčí o tom aj vysoký rast nestratových korporácií v stavebníctve a súčasný pokles stratových. Napriek tomu investície v národnom hospodárstve celkovo smerujú viac do strojov - investície do stavieb klesli. Rast stavebnej produkcie priniesol nárast počtu začatých bytov o 17,9 %, rozostavaných o 11,1 %, pričom poklesol počet dokončených bytov celkovo takmer o 10 %.

Maloobchod

Rast reálnej mzdy v národnom hospodárstve (2,5 %) sa prejavil aj vo výraznom raste tržieb maloobchodu. Subjekty realizovali tržby za predaj výrobkov v objeme 355,8 mld. Sk. Reálne sa tržby zvýšili o 6,7 % a výrazne predbehli rast reálnej mzdy. Z celkového objemu tržieb sa 47 % realizovalo v nešpecializovaných maloobchodoch, t.j. v supermarketoch a hypermarketoch. Rast zamestnanosti v maloobchode dosiahol 2,5 % pri raste nominálnych miezd o 11,6 %.

Finančný a nefinančný sektor

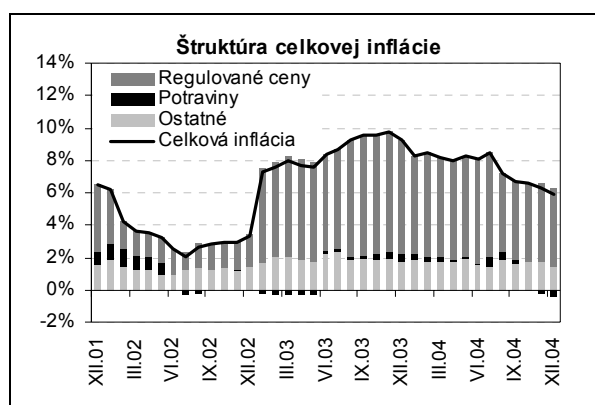
Podľa predbežných údajov sa vo finančnom a nefinančnom sektore vytvoril zisk 180,0 mld. Sk, čo znamená zvýšenie hospodárskeho výsledku oproti roku 2003 o 26,2 %. Rentabilita celkových výnosov (zisk/výnosy) aj nákladov sa podľa týchto údajov zvýšila o 0,9 percentuálneho bodu (na 5,1 %, resp. 5,4 %) a rentabilita produkcie (zisk/pridaná hodnota) o 3,6 p.b. (na 26,2 %). Pozitívny trend bol výsledkom prosperity nefinančných korporácií; rentabilita ich nákladov stúpila o 1 p.b. (na 7 %) a produkcie o 4 p.b. na 31,9 %. Finančné korporácie skončili opäť so stratou (záporný hospodársky výsledok), avšak miernejšou ako v roku 2003. Predpokladá sa, že na hospodársky výsledok a rentabilitu podnikov pozitívne vplýval nový daňový systém a pôsobenie priamych zahraničných investícií na Slovensku (nové výrobné procesy, technológie a know-how).

1.2. Vývoj v jednotlivých segmentoch ekonomiky

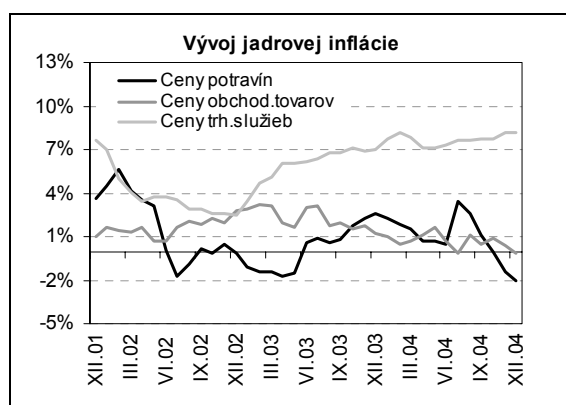
1.2.1. Cenový vývoj a inflácia

Cenová hladina bola opäť začiatkom roka ovplyvňovaná poslednými vážnejšími úpravami regulovaných cien (v menšom rozsahu ako v 2003) a tiež zjednotením sadziieb DPH; v ostatných mesiacoch bol relevantný najmä prudký rast cien ropy na svetových trhoch, pričom sa očakával aj vplyv vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie (1.5.2004). Okrem toho sa na inflačnom vývoji podieľala aj úprava spotrebných daní z tabaku a tabakových výrobkov, ktorých 1,7 %-ný rast však prispel k celkovej inflácii len vo výške 0,1 percentuálneho bodu.

V priebehu roka 2004 sa dynamika celkovej medziročnej inflácie výrazne znížila z januárovej úrovne 8,3 % na 5,9 % ku koncu roka a skončila blízko spodnej hranice cieľového pásma NBS 5,7 - 7,0 %. Priemerná ročná miera inflácie sa tak oproti roku 2003 znížila o 1 percentuálny bod, a to na úroveň 7,5 %. Tento dezinflačný vývoj bol výsledkom viacerých faktorov. Radikálny pokles inflácie nastal v auguste 2004, kedy sa vplyvom bazického efektu¹⁾ rast spotrebiteľských cien spomalil o 1,3 percentuálneho bodu a priblížil k úrovni 7,2 %. Okrem bazického efektu sa na dezinflačnom vývoji podieľal aj pokles cien potravín v dôsledku rastúcej konkurencie na trhu obchodných reťazcov. Vstup SR do EÚ však nepriniesol v cenovej oblasti žiadne dramatické zmeny a nedostavil sa dokonca ani obávaný razantný vplyv prijatia Spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

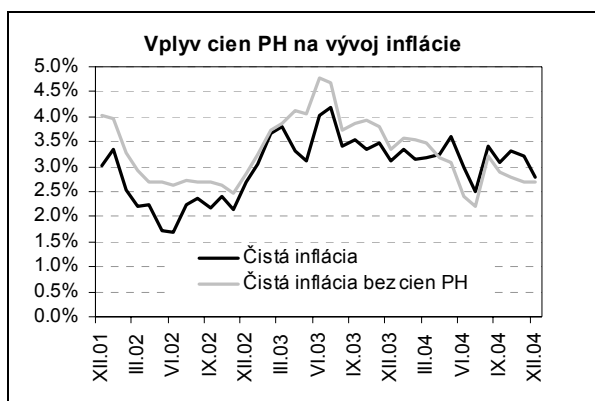
Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

¹⁾ Vyvolaný zvyšovaním spotrebných daní z tabaku a tabakových výrobkov, piva a minerálnych olejov v rovnakom období roku 2003

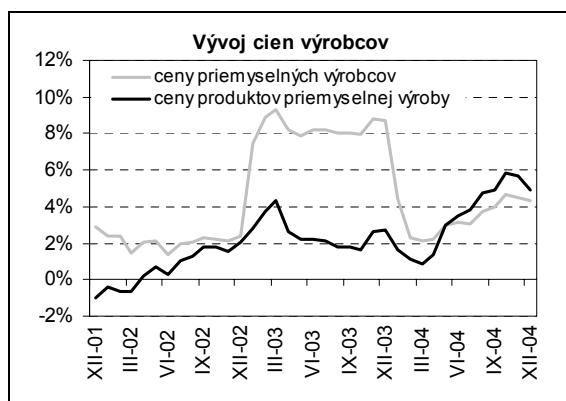
Ako proinflačný faktor teda pôsobil v roku 2004 vývoj cien ropy a ropných produktov na svetových trhoch. Najvýraznejší priamy dopad na rast spotrebiteľských cien mali ceny pohonných hmôt uprostred roka 2004, kedy prispeli k rastu celkovej inflácie približne vo výške 0,7 percentuálneho bodu.

Trend znižovania dynamiky rastu spotrebiteľských cien bol v roku 2004 podporený aj vývojom výmenného kurzu slovenskej koruny - zhodnocovaním koruny voči euru v kombinácii s oslabovaním hodnoty amerického dolára voči spoločnej európskej mene. Zhodnocovanie kurzu slovenskej koruny voči doláru sčasti korigovalo nepriaznivý vývoj cien ropy, a navyše sa premietlo aj do cien obchodovateľných tovarov bez pohonných látok. Na rozdiel od ostatných položiek jadrovej inflácie (ceny obchodovateľných tovarov a ceny potravín) ceny trhových služieb priebežne stúpali; pod ich vyšší rast sa podpísali sekundárne efekty súvisiace s rastom regulovaných cien a tiež tzv. Balassa-Samuelsonov efekt (príspevok k inflácii spôsobený slabším rastom produktivity práce v neobchodovateľnom sektore).

Zo štruktúry jadrovej inflácie teda vyplýva, že jej pokles z úrovne 3,1 % na začiatku roka 2004 na koncoročné 1,5 % je iniciovaný výhradne cenami obchodovateľného sektora. Z doterajšieho priebehu jadrovej inflácie, ako aj čistej inflácie²⁾ je zrejmé, že rast spotrebiteľských cien je nákladového a nie dopytového charakteru; rast domáceho dopytu sa zatiaľ (aj napriek rastu úverov) do vývoja inflácie nepremietol.

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

V súvislosti s vývojom cien ropy a ropných produktov na svetových trhoch sa v roku 2004 vyvíjali aj ceny výrobcov. V máji 2004 sa rast cien produktov priemyselnej výroby

²⁾ Jadrová inflácia predstavuje rast spotrebiteľských cien bez vplyvu regulovaných cien a nepriamych daní. Čistá inflácia predstavuje rast spotrebiteľských cien bez vplyvu regulovaných cien, nepriamych daní a aj cien potravín.

dostal na úroveň celkového indexu priemyselných výrobcov v dôsledku prudko rastúcich cien ropy (v tom čase vzrástla cena ropy BRENT o 22 % oproti ultimu predchádzajúceho roka). V nasledujúcich mesiacoch sa motorom rastu cien priemyselných výrobcov stali aj ceny kovov a kovových výrobkov, ktoré v rámci indexu cien produktov priemyselnej výroby dosiahli ku koncu roka 2004 medziročný rast vo výške 14,5 %. Pôsobením výraznejšieho znehodnocovania americkej meny voči euru a zároveň slovenskej korune bol rast ceny ropy v slovenských korunách v poslednom štvrtroku 2004 tlmený. Nepriaznivý vývoj cien priemyselných výrobcov sa však do rastu spotrebiteľských cien nepreniesol.

1.2.2. Vývoj na trhu práce

Rok 2004 bol rokom sociálnych reforiem. Postupne sa začal zvyšovať vek odchodu do dôchodku, čo zvyšuje počet obyvateľov v produktívnom veku. V medziročnom porovnaní počet zamestnaných podľa metodiky výberového zisťovania pracovných síl (ďalej len „VZPS“) vzrástol o 0,3 %, avšak zároveň bol vyšší aj priemerný počet nezamestnaných, a to o 4,7 %; miera nezamestnanosti sa zhoršila o 0,7 percentuálnych bodov na 18,1 %. Na rozdiel od metodiky VZPS sa počet nezamestnaných evidovaných na Úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny znížil až o 7,4 % a miera evidovanej nezamestnanosti tak klesla o 0,9 percentných bodov na 14,3 %. Miera evidovanej nezamestnanosti klesala aj v dôsledku sprísňovania kritérií pre zaradenie uchádzača o zamestnanie do oficiálnej evidencie uchádzačov.

v tisícoch	2004				
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	rok
Počet pracujúcich podľa VZPS	2 128,8	2 151,9	2 200,9	2 199,8	2 170,4
<i>medziročný rast v %</i>	-0,1	-0,8	0,6	1,3	0,3
Počet zamestnancov (štvrtročné štatistické výkazníctvo)	1 996,6	2 022,1	2 043,0	2 059,5	2 030,3
<i>medziročný rast v %</i>	0,0	-0,7	0,6	1,2	0,3
Počet nezamestnaných podľa VZPS	511,5	489,4	466,9	455,1	480,7
<i>medziročný rast v %</i>	6,0	9,5	4,0	-0,7	4,7
Počet disponibilných nezamestnaných (ÚPSVaR)	428,7	380,8	349,5	334,9	373,5
<i>medziročný rast v %</i>	-5,5	-4,1	-7,4	-13,0	-7,4
Miera nezamestnanosti podľa VZPS v %	19,3	18,5	17,5	17,1	18,1
<i>medziročná zmena v p.b.</i>	0,9	1,5	0,5	-0,3	0,7
Miera evidovanej nezamestnanosti (ÚPSVaR)	16,4	14,5	13,4	12,8	14,3
<i>medziročná zmena v p.b.</i>	-0,7	-0,4	-0,9	-1,7	-0,9

Zdroj: ŠÚ SR

V roku 2004 sa priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca v národnom hospodárstve zvýšila o 10,2 % na 15 825 Sk - je to najvyšší rast od roku 1998, pričom reálna mzda stúpla o 2,5 %.

	2004				
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	Rok
Priemerná mzda v NH (Sk)	14 541	15 472	15 299	17 955	15 825
Medziročný rast v %	11,2	9,6	8,8	11,0	10,2
Rast spotrebiteľských cien v %	8,3	8,2	7,5	6,3	7,5
Reálny rast miezd v NH v %	2,7	1,3	1,2	4,4	2,5

	2000	2001	2002	2003	2004
Priemerná mzda v NH (Sk)	11 430	12 365	13 511	14 365	15 825
Medziročný rast v %	6,5	8,2	9,3	6,3	10,2
Rast spotrebiteľských cien v %	12,0	7,3	3,3	8,5	7,5
Reálny rast miezd v NH v %	-4,9	1,0	5,8	-2,0	2,5

Zdroj: ŠÚ SR

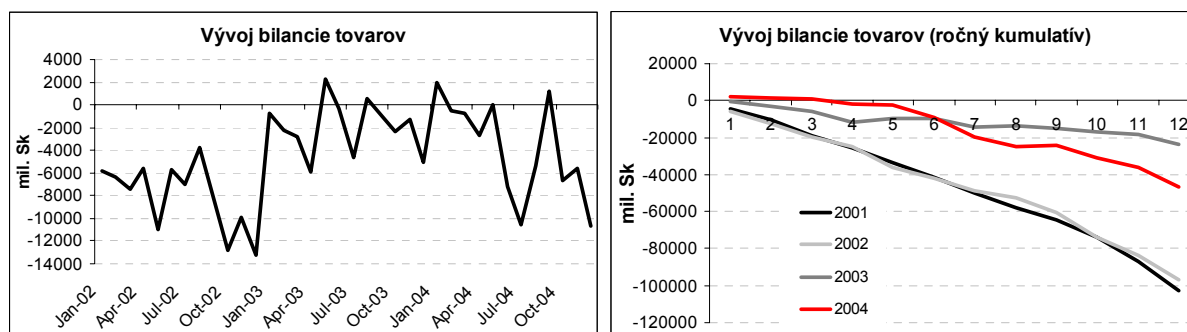
Najrýchlejšie akcelerovali mzdy vo finančnom sprostredkovaní (13,7 %) a vo výrobe a rozvoje elektriny, plynu a vody (13,5 %). Najpomalšie rástla mzda v zdravotníctve a sociálnej pomoci (3,5 %) a v hoteloch a reštauráciách (4,5 %). Finančné sprostredkovanie si naďalej udržuje najvyššiu mzdovú úroveň (33 064 Sk) a najnižšie mzdy sú v ostatných spoločenských, sociálnych a ostatných službách (12 291 Sk).

1.2.3. Platobná a obchodná bilancia

Na základe predbežných údajov o stave platobnej bilancie SR v roku 2004 možno konštatovať, že v porovnaní s rokom 2003 sa deficit bežného účtu prehĺbil približne o 2,7 % HDP, avšak jeho úroveň stále nie je vysoká ani riziková. Porovnávací základňa z roku 2003 bola totiž výnimočne priaznivá (s deficitom len na úrovni 0,8 % HDP) a navyše, deficit bežného účtu je bezpečným spôsobom krytý finančným účtom – prílevom priamych zahraničných investícií. Prehĺbenie deficitu bežného účtu v roku 2004 bolo spôsobené najmä zvýšeným deficitom obchodnej bilancie a bilancie výnosov, pričom sa znížilo aj kladné saldo bežných transferov. Jedinou pozitívne sa vyvíjajúcou položkou bola bilancia služieb.

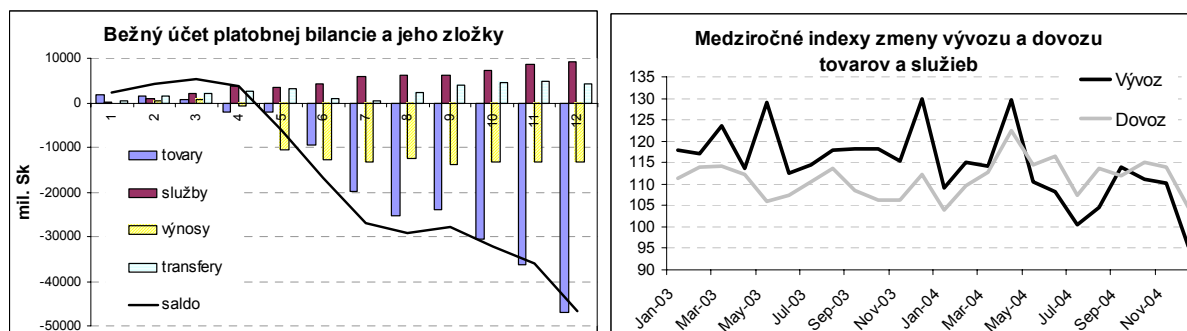
Konkrétne, výška deficitu bežného účtu pre rok 2004 dosiahla 46,7 mld. Sk (cca 3,5 % HDP), čo predstavuje zvýšenie oproti roku 2003 o takmer 36,6 mld. Sk. Pod celkovú výšku deficitu sa na jednej strane podpísal hlavne slabší vývoj slovenského exportu tovarov v roku 2004 spôsobený poklesom vývozu v oblasti automobilového priemyslu v dôsledku nižšieho

rastu zahraničného dopytu (11,5 %; v roku 2003 23,2 %) a na druhej strane vyšším rastom importov (medziročne takmer o 14%) vyvolaných investičným, ale aj spotrebným dopytom na Slovensku. Bilancia bola ovplyvnená v nemalej miere aj vývojom cien a kurzu slovenskej koruny. Podľa predbežných údajov sa ceny dovozov tovarov a služieb oproti roku 2003 znížili o 1,7 % a vývozov až o 2,1 %. Reálna hodnota čistého zahraničného dopytu zostala aj v roku 2004 kladná, avšak príspevok zahraničného obchodu k reálnemu rastu HDP sa znížil.

Zdroj: MF SR

Stav bilancie služieb sa v decembri 2004 medziročne zlepšil takmer o viac ako 5,7 % a k bilancii bežného účtu mal kladný príspevok 9,2 mld. Sk. Vyšší výsledný efekt sa dosiahol aj napriek pomerne výraznému poklesu kladného príspevku z cestovného ruchu o takmer 53 % a poklesu príspevku dopravných služieb o 14,7 %, a to vďaka podstatnému zmenšeniu deficitu v položke iné služby (najmä finančné sprostredkovanie, právne služby a služby v ostatných činnostiach). V bilancii výnosov bol zaznamenaný výrazný odliv finančných prostriedkov kvôli vyplateniu dividend zahraničnému investorovi (máj 2004); medziročne sa decembrový deficit prehýbil o takmer 200 % na 13,2 mld. Sk. Bilancia bežných transferov sa v decembri 2004 oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka taktiež zhoršila a pozitívne saldo kleslo o takmer 53 % na 4,3 mld. Sk kvôli realizovaniu príspevkov SR do eurorozpočtu (jún a júl 2004).

Zdroj: MF SR

Zmenu stavu kapitálového účtu z pozitívneho salda 3,7 mld. Sk v roku 2003 na 0,56 mld. Sk v decembri 2004 spôsobil súčasný pokles príjmov a nárast platieb v kapitálových transferoch. Pozitívne zmeny na finančnom účte sa realizovali hlavne prostredníctvom priamych investícií v SR (nárast celkovej bilancie PZI v SR o 35,3 % oproti roku 2003) a taktiež výrazným skokom v celkovej bilancii portfóliových investícií (z -20,5 mld. na +28,3 mld. Sk). Naopak, finančné prostriedky plynúce z celkovej bilancie ostatných investícií sa oproti roku 2003 zredukovali približne na polovicu.

Oproti roku 2003 bola rozdielna štruktúra prílevu majetkového kapitálu do SR – podiel privatizačných aktivít poklesol a neprivatizačných vzrástol. Prílev majetkového kapitálu do SR (v čistom vyjadrení) však oproti roku 2003 poklesol o 30,1 %. Okrem nižších privatizačných príjmov sa na jeho poklese podieľalo odkúpenie akcií emitovaných domácim subjektom od zahraničného investora. Prílev priamych zahraničných investícií bol realizovaný formou zvýšenia majetkovej účasti zahraničných investorov v priemyselnej výrobe a v obchode a obchodných službách. Prílev v oblasti portfóliových investícií bol zabezpečený aktivitami vlády – emisiami bondov na zahraničných trhoch spolu s nákupom štátnych dlhopisov denominovaných v slovenských korunách zo strany nerezidentov. Na strane aktív podniková sféra postupne zvyšuje investovanie svojich voľných zdrojov do nákupu zahraničných obligácií. Nižší prílev zdrojov v rámci ostatných investícií (oproti roku 2003) bol spôsobený nižšou úrovňou krátkodobých úverov a pokračujúcim odlevom prostriedkov v rámci dlhodobých úverov. Na odleve zdrojov v rámci ostatných dlhodobých investícií sa podieľali hlavne dlhodobé pasíva podnikového sektora (prevýšenie splácania nad čerpaním finančných úverov). Tento odlev bol čiastočne kompenzovaný prílevom zdrojov do bankového sektora z titulu čerpania dlhodobých úverov. Zvýšený bol však prílev krátkodobých zdrojov do bankového sektora; obchodné banky zvýšili objem krátkodobých vkladov a úverov od nerezidentov. Podnikový sektor využíval hlavne obchodné úvery, pričom objem poskytnutých vývozných úverov prevýšil prílev zdrojov v rámci čerpania dovozných úverov. Zo sektorového hľadiska najviac zdrojov prišlo do bankového sektora, čo súviselo aj s prílevom krátkodobého kapitálu, ktorého cieľom bolo profitovať z očakávaného zhodnocovania výmenného kurzu.

Celkovo bol teda v bilancii kapitálového a finančného účtu dosiahnutý prebytok 95,65 mld. Sk a platobná bilancia skončila s pozitívnym saldom 55,2 mld. Sk.

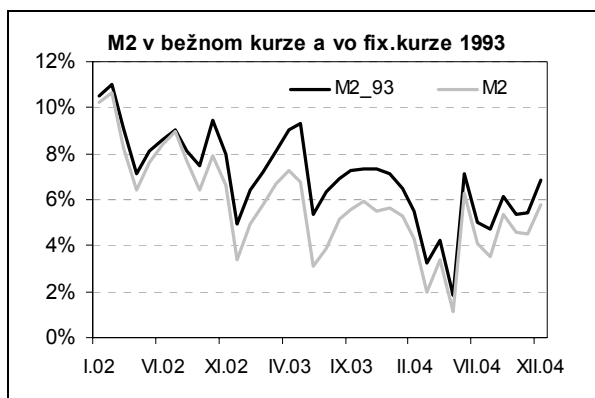
Celkové devízové rezervy NBS ku koncu roka 2004 dosiahli 14,9 mld. USD a ich stav zodpovedal približne 5,5 - násobku priemerného mesačného dovozu tovarov a služieb do SR v roku 2004. Medziročne hodnota rezerv narástla o 2,8 mld. USD a pokrytie priemerného mesačného dovozu sa proti roku 2003 nepatrne zmenšilo (o 0,1 násobok). Hrubý zahraničný dlh dosiahol na konci roka 2004 23,7 mld. USD, čo predstavuje dlh 4 405 USD na obyvateľa.

Priemerný nominálny výmenný kurz slovenskej koruny voči euru sa medziročne zhodnotil o 3,5 %, pričom denný kurz 31.12.2004 sa voči kurzu z 1.1.2004 zhodnotil o 5,92 %. Vplyvom vývoja krížového kurzu eura a amerického dolára sa koruna voči doláru zhodnotila priemerne medziročne o 12,3 %.

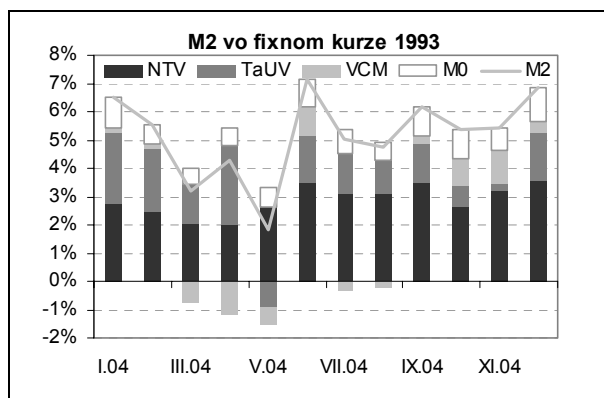
1.2.4. Vývoj množstva peňazí v obehu

Vývoj peňažnej zásoby v priebehu roka 2004 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zjavne dynamickejší. Pod výraznejšie zmeny medziročného tempa rastu vo fixnom kurze 1993 sa podpísali priebežné výkyvy na strane vkladov. Zdrojom týchto výkyvov je na jednej strane odlev masy termínovaných korunových vkladov z bankového sektora v dôsledku vyplácania dividend a na strane druhej nerovnomerný vývoj vkladov v cudzej mene. Nakoľko sa v máji 2004 realizoval odvod zisku z dividend podnikateľského sektora, termínované a úsporné korunové vklady poklesli oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka; kým v apríli rástli medziročne tempom 5,2 %, v máji zaznamenali pokles vo výške 1,7 %. V nasledujúcom mesiaci sa termínované a úsporné vklady medziročne opäť zvýšili, na čo mali vplyv aj minuloročné odvody zisku z dividend, ktoré znížili porovnávaciu bázu.

V priebehu roka 2004 bol rast peňažnej zásoby naďalej limitovaný stabilným odlevom finančných prostriedkov z termínovaných a úsporných vkladov obyvateľstva. Príčinou tohto odlevu sú nízke úrokové výnosy a s nimi spojená realokácia voľných finančných prostriedkov obyvateľstva do alternatívnych a výnosnejších aktív.

Medziročné zmeny
Zdroj: NBS, MF SR

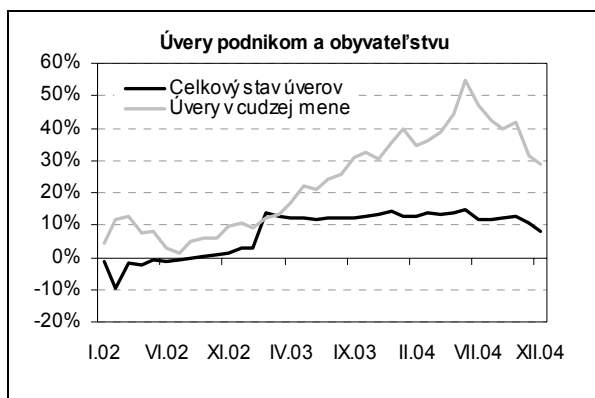

Príspevky k medziročným zmenám peňažnej zásoby
NTV neterminované vklady, TaUV termínované a úsporné vklady
VCM vklady v cudzej mene, M0 obeživo mimo bank. sektora
M2 peňažná zásoba
Zdroj: NBS, MF SR

Ďalším nezanedbateľným faktorom vývoja peňažnej zásoby je jasný zhodnocovací trend výmenného kurzu slovenskej koruny, ktorý sa podieľa nielen na znižovaní korunového ekvivalentu vkladov v cudzej mene, ale jeho očakávané zotrvanie ovplyvňuje aj rozhodnutia individuálnych investorov, prevažne domácností. Avšak výkyvy vo vývoji vkladov v cudzej mene spôsobujú predovšetkým vklady subjektov podnikateľského sektora, ktoré obchodujú na zahraničných trhoch.

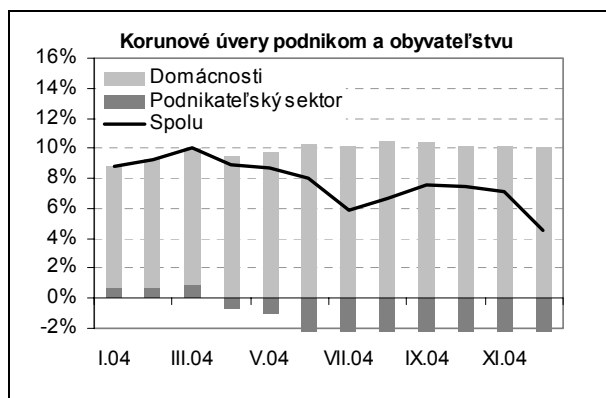
Na strane aktív bankového sektora si celkové úvery podnikom a obyvateľstvu aj v priebehu roka 2004 udržiavali viac ako 10 %-nú dynamiku v porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka. Na rozdiel od roku 2003 sa objem korunových úverov poskytnutých podnikom v priebehu roka 2004 medziročne prevažne znižoval, čo bolo spôsobené jednak splácaním predchádzajúcich úverov (zo zdrojov získaných z dlhopisových emisií) a jednak preradením časti úverov podnikov na stranu vládneho sektora z titulu uplatnenia štátnej záruky. Pokles korunových úverov podnikateľského sektora sa v priebehu roka 2004 udržal aj v súvislosti s väčším záujmom podnikateľských subjektov o úvery v cudzej mene, denominované prevažne v eurách.

Vysokým tempom rastu sa v roku 2004 naďalej vyznačujú korunové úvery poskytované domácnostiam; ich stav ku koncu roka 2004 sa medziročne zvýšil o 37,6 %. Pre domácnosti sú naďalej atraktívne hypotekárne úvery, avšak už rastie záujem aj o spotrebné úvery.

Medziročné zmeny stavu úverov vo fixnom kurze 1993

Zdroj: NBS, MF SR

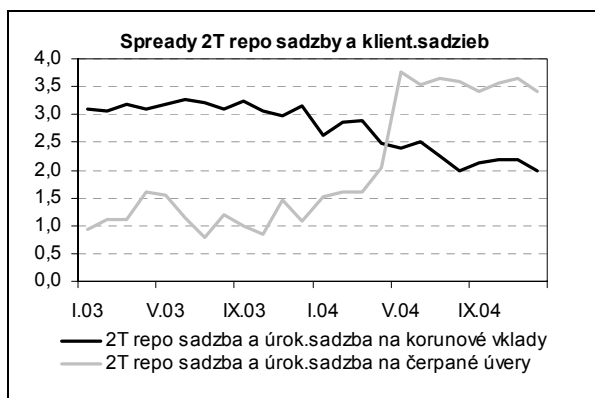

Príspevky k medziročným zmenám stavu úverov vo fix. kurze 1993

Zdroj: NBS, MF SR

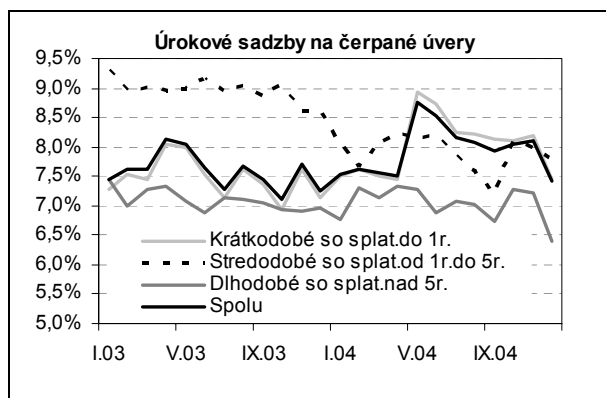
1.2.5. Vývoj úrokových mier bankového sektora

Trend klesajúcich úrokových sadzieb bankového sektora pokračoval aj v roku 2004. Kým priemerná úroková miera celkového stavu úverov dosiahla v januári úroveň 7,65 % p.a., v decembri zostúpila na úroveň 6,44 % p.a.. Odlišný vývoj zaznamenali úrokové miery z čerpaných úverov. Napriek tomu, že NBS 4-krát znižovala svoje kľúčové úrokové sadzby v priebehu roka 2004, úrokové sadzby čerpaných úverov sa veľmi nezmenili, najmä v dôsledku vývoja sadzieb úverov s krátkou dobou splatnosti. Najviac sa na tomto vývoji podieľali povolené prečerpania na bežných účtoch. Na rozdiel od čerpaných úverov sa zmeny kľúčových sadzieb NBS premietli do úročenia korunových vkladov. Ku koncu roka 2004 sa tak úrokové sadzby na korunové vklady dostali na úroveň o 2 percentuálne body nižšiu ako bola 2 týždenná repo sadzba NBS.

Absolútne hodnoty spreadov v percentuálnych bodoch

Zdroj: NBS, MF SR

Zdroj: NBS, MF SR

K dôležitým indikátorom finančného trhu patria aj úrokové sadzby medzibankového trhu, ktoré vplývajú na výšku diskontných sadzieb štátnych pokladničných poukážok, kupónových sadzieb štátnych dlhopisov a ich výnosov do splatnosti na primárnom trhu, čo v

konečnom dôsledku determinuje výšku úrokových nákladov na refinancovanie štátneho dlhu vo forme emisií štátnych cenných papierov. Vývoj úrokových sadzieb BRIBOR kratších splatností a následne aj dlhších splatností bol v roku 2004 ovplyvnený predovšetkým vývojom kľúčových úrokových sadzieb NBS, likvidity v bankovom sektore a očakávaní na finančnom trhu v spojitosti s vývojom ekonomických fundamentov. V porovnaní s rokom 2003 sa úrokové sadzby kratších splatností znížili v priemere o 1,5 percentuálneho bodu a sadzby dlhších splatností o 1,3 percentuálneho bodu. Zmeny v časovej štruktúre úrokových sadzieb opäť v roku 2004 pôsobili v prospech znižovania úrokových nákladov na refinancovanie štátneho dlhu.

1.2.6. Sektor domácností

V sektore domácností došlo v roku 2004 k rastu disponibilných príjmov, znižovaniu miery úspor, poklesu vkladov a rastu úverov. Celkovo možno považovať vývoj v sektore domácností za priaznivý a bez zjavných nerovnováh, či rizík.

Príjmy

Bežné príjmy domácností narástli v roku 2004 o 8 %, pričom k ich rastu prispeli najmä odmeny zamestnancov (rast 7,7 %) a hrubý zmiešaný dôchodok (9,1 %). Na druhej strane, bežné výdavky sa zvýšili len mierne, o 1,7 %. Hlavným dôvodom bol vplyv uskutočnenej daňovej reformy, čím sa znížilo daňové a odvodové zaťaženie; položka bežné dane z dôchodkov a majetku pomohla znížiť tempo rastu bežných výdavkov o 1,9 percentného bodu a podporiť tým rast hrubého disponibilného príjmu na úrovni 10,2 %. Z disponibilného príjmu³⁾ domácnosti vyčlenili na spotrebu znovu väčší podiel ako v minulosti. Konečná spotreba domácností vzrástla nominálne o 10,7 % (reálne o 3,5 %) a dosiahla hodnotu 738,7 mld. Sk. Miera úspor sa oproti roku 2003 znížila o 0,5 p.b. na úroveň 6,1 %.

Vklady

Domácnosti mali v roku 2004 vo forme vkladov uložených v bankách⁴⁾ v priemere 317,5 mld. Sk, čo bolo o 8,1 mld. Sk menej ako v roku 2003 (zníženie o 2,5 %). K poklesu objemu vkladov prispelo postupné znižovanie úrokových mier, ako aj presun peňazí z vkladov v bankách na iné formy investovania, ako napr. podielové fondy. Vklady v cudzích

³⁾ Vrátane zmien majetku v penzijných fondoch

⁴⁾ Termínované a netermínované vklady v Sk

menách⁵⁾ sa podobne ako vklady v korunách znížili, a to až o 12,7 %, čo znamená nominálny pokles o 6,3 mld. Sk.

Úvery

V roku 2004 sa zrýchlilo tempo rastu úverov obyvateľstvu. Ich priemerný ročný rast dosiahol až 40,8 %, čo znamenalo zvýšenie objemu celkových úverov o 29,2 mld. Sk. Aj keď toto tempo je nepochybne veľmi silné, v polovici roka 2004 už kulminovalo (na úrovni 44,3 %) a odvtedy sa zmierňuje. Rast úverov pôsobil pozitívne na spotrebu domácností, avšak pomer medzi stavom úverov a disponibilných príjmov je stále relatívne nízky - na úrovni 12,8 %, pričom aj jadrová inflácia zostala relatívne na nízkej úrovni (v priemere 3,1 %). Preto nemožno považovať rast úverov v roku 2004 za faktor ohrozujúci stabilitu finančnej situácie domácností, aj keď do budúcnosti by udržanie takéhoto tempa mohlo priniesť určité riziká.

Sektor domácností (v bežných cenách, mld. Sk)		2004	zmena 2004/2003
Vklady*	priemerný stav	317,5	-2,5%
Úvery	priemerný stav	100,7	+40,8%
Bežné príjmy	úhrn	1039,5	+8,0%
Bežné výdavky	úhrn	255,5	+1,7%
Hrubý disponibilný príjem	úhrn	783,9	+10,2%
Zmena čistého majetku domácností v rezervách penzijných fondov	úhrn	3,0	-8,6%
Konečná spotreba	úhrn	738,7	+10,7%
Úspory	úhrn	48,3	+1,7%

Zdroj: ŠÚ SR, NBS, MF SR

*Termínované a netermínované vklady v Sk

⁵⁾ Vo fixnom kurze k 1.1.1993.

2. Výsledok hospodárenia verejného rozpočtu

Návrh verejného rozpočtu na rok 2004 bol zostavený v rámci nových kvalitatívnych zmien v oblasti metodológie tvorby rozpočtu. V súlade s tým sa pri jeho zostavovaní okrem hotovostného princípu aplikovala aj metodika uplatňovaná v štátoch Európskej únie (ESA 95 - európsky systém národných účtov), ktorá umožňuje medzinárodné porovnanie dosiahnutých výsledkov rozpočtového hospodárenia verejnej správy ako celku, i jej jednotlivých zložiek.

Štátny rozpočet na rok 2004, ktorý bol v zmysle zákona o štátnom rozpočte zostavený na hotovostnom princípe, bol pre porovnateľnosť transformovaný na metodiku ESA 95. Rozpočty ostatných zložiek verejného rozpočtu boli zostavené podľa metodiky ESA 95. V ďalšom texte sa dosiahnuté výsledky verejného rozpočtu hodnotia podľa tejto metodiky.

2.1. Stručná charakteristika metodiky ESA 95

Vyčíslenie výsledku hospodárenia verejného rozpočtu v metodike ESA 95 znamená predovšetkým zaznamenanie uskutočnených transakcií v priebehu roka na časovo rozlíšenej (akruálnej) báze a vylúčenie všetkých transakcií s finančnými aktívami a pasívami z výpočtu výsledku hospodárenia, ktoré sa v priebehu roka uskutočnili. Uplatnenie akruálnej bázy zaznamenávania je zabezpečené:

- úpravou údajov zostavených na hotovostnej báze zahrnutím položiek časového rozlíšenia – časovým rozlíšením úrokov, daní, sociálnych príspevkov a zahrnutím medziročnej zmeny stavu ostatných pohľadávok a ostatných záväzkov,
- vylúčením finančných transakcií týkajúcich sa predaja akcií, splátok poskytnutých pôžičiek, prijatých úverov, nákupu akcií, poskytnutých pôžičiek, splátok istín prijatých úverov a emitovaných dlhopisov,
- ostatnými úpravami, do ktorých patria najmä vylúčenie zostatkov prostriedkov z minulého roka, prevody prostriedkov z peňažných fondov a preklasifikovanie pôžičkových finančných transakcií na kapitálové transfery z dôvodu ich predpokladanej nenávratnosti.

2.2. Výsledok hospodárenia verejného rozpočtu v metodike ESA 95

Na základe vyššie uvedenej metodiky boli výsledky hospodárenia verejného rozpočtu v roku 2004 nasledovné (v mil. Sk):

Druh verejného rozpočtu	2003 ¹⁾ skutočnosť	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
a	1	2	3
Verejná správa spolu	-41 519	-51 982	-43 868
v tom: štátny rozpočet	-48 993	-54 371	-56 713
štátne fondy	5 431	4 994	5 188
Fond národného majetku	-9 831	-5 952	-5 078
Slovenský pozemkový fond	-189	-16	159
Slovenská konsolidačná, a.s.	2 057	-81	7 521
Veriteľ, a.s.	3 365	0	-4 561
štátne príspevkové organizácie	-978	0	2 400
verejné vysoké školy	-593	0	198
vyššie územné celky	-44	0	126
príspevkové organizácie VÚC	-424	0	-717
obce	-1 415	100	-787
príspevkové organizácie obcí	-199	0	4 985
Sociálna poisťovňa 2)	4 207	3 119	835
zdravotné poisťovne	6 087	224	2 576
Hrubý domáci produkt v b. c.	1 201 196	1 293 200	1 325 486
Percento schodku verejnej správy z HDP	3,46	4,02	3,31

¹⁾ Údaje za rok 2003 sú prevzaté z Návrhu štátneho záverečného účtu SR za rok 2003, máj 2004.

²⁾ V roku 2003 vrátane prebytku Národného úradu práce 2 581 mil. Sk.

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Dosiahnutý výsledok hospodárenia s verejnými financiami vo výške – 43 868 mil. Sk, t.j. 3,31 % z HDP znamená, že Slovenská republika v roku 2004 prekročila stanovené trojpercentné maastrichtské kritérium pre schodok. Udržala sa pritom tendencia postupného poklesu tohto percenta z uplynulých rokov.

Priaznivejšie tento výsledok vyznieva v porovnaní s rozpočtovanou hodnotou schodku verejnej správy, ktorá bola schválená vo výške 51 982 mil. Sk, čo v pomere k prognózovanému HDP (1 293,2 mld. Sk) predstavovalo 4,02 % (pri aktuálnom odhade HDP 3,92 %). Dosiahnuté nižšie percento z HDP ako bolo rozpočtované o 0,71 % HDP sa skladá z:

- 0,61 % HDP vplyvom absolútne nižšieho schodku o 8 114 mil. Sk ako bol rozpočtovaný,
- 0,1 % HDP vplyvom vyššieho HDP ako bol uvažovaný pri tvorbe rozpočtu.

Z uvedeného je zřejmé, že lepší výsledok hospodárenia s verejnými financiami mal podstatne významnejší vplyv na zníženie percenta z HDP oproti rozpočtu ako bol vplyv vývoja HDP.

Na celkovo lepší výsledok hospodárenia verejnej správy oproti rozpočtu mali pozitívny vplyv vo výške 0,45 % HDP (+ 6 007 mil. Sk) tie zložky verejného rozpočtu, ktoré boli rozpočtované, a to vďaka lepším výsledkom najmä v zdravotných poisťovniach, vo Fonde národného majetku SR a v Slovenskej konsolidačnej, a.s. Zložky verejnej správy, ktoré neboli predmetom verejného rozpočtu (Veriteľ, a.s., príspevkové organizácie), v súhrne ovplyvnili výsledok v porovnaní s jeho rozpočtom pozitívne vo výške 0,16 % HDP (+2 107 mil. Sk).

Nižší schodok oproti rozpočtu o 8 114 mil. Sk bol dosiahnutý vyššími príjmami v porovnaní s ich rozpočtom o 31 439 mil. Sk, ktorých pozitívny vplyv na schodok bol čiastočne kompenzovaný vyššími výdavkami o 23 325 mil. Sk. Na vyšších príjmoch sa podieľali najmä nedaňové príjmy. Prekročenie rozpočtu výdavkov spôsobili najmä bežné výdavky. Podrobnejšie údaje poskytuje nasledujúci prehľad (v mil. Sk).

Položky	Rozpočet	Skutočnosť	Rozdiel
a	1	2	2 - 1
Celkové príjmy konsolidované	463 216	494 655	31 439
z toho: daňové a poistné	400 938	407 010	6 072
nedaňové	47 232	78 864	31 632
granty a transfery	15 046	8 781	-6 265
Celkové výdavky konsolidované	515 198	538 523	23 325
z toho: bežné	467 834	488 128	20 294
kapitálové	47 364	50 395	3 031
Schodok podľa ESA 95	-51 982	-43 868	8 114

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Prekročenie rozpočtu príjmov a aj rozpočtu výdavkov verejnej správy bolo spôsobené dvoma skutočnosťami:

- odchýlkami od rozpočtov príjmov a výdavkov jednotlivých zložiek verejnej správy, ktoré v súhrne za verejnú správu predstavujú v skutočnosti nižšie celkové príjmy o 804 mil. Sk a nižšie celkové výdavky o 6 811 mil. Sk,

- zahrnutím celkových výsledkov hospodárenia príspevkových organizácií a Veriteľa, a.s. do skutočnosti roku 2004, pričom predmetom verejného rozpočtu boli len transfery a príspevky z ústredných a miestnych rozpočtov a platby zo zdravotných poisťovní do príspevkových organizácií. Súhrnný vplyv tejto skutočnosti na plnenie rozpočtu predstavuje vyššie celkové príjmy o 32 243 mil. Sk. V rozhodujúcej miere sa na tom podieľali nedaňové príjmy vo výške 28 300 mil. Sk, ktoré sú najdôležitejšou príjmovou položkou príspevkových

organizácií. Skutočné plnenie rozpočtu výdavkov verejnej správy predstavuje, v dôsledku tohto vplyvu, vyššie výdavky o 30 136 mil. Sk, z ktorých 29 019 mil. Sk pripadá na bežné výdavky, ktoré sú pre príspevkové organizácie rozhodujúcou výdavkovou položkou.

Podrobnejšie údaje o schodku/prebytku v metodike ESA 95 podľa jednotlivých zložiek verejnej správy sú uvedené v nasledujúcom texte. Uvedené prehľady poskytujú informácie aj o postupe výpočtu, ktorý zodpovedá metodike EÚ pre spracovanie notifikačných tabuliek, na základe ktorých je krajina hodnotená z hľadiska plnenia maastrichtských kritérií pre schodok a verejný dlh.

Na tomto mieste uvádzané údaje o čistých výpožičkách/pôžičkách jednotlivých zložiek verejného rozpočtu zodpovedajú notifikácii spracovanej v priebehu februára a predloženej dňa 28.2.2005 Európskej komisii. Údaje prezentované o celkových príjmoch, výdavkoch a schodku všetkých zložiek verejného rozpočtu zahŕňujú všetky hotovostné príjmy a výdavky vrátane finančných transakcií.

2.2.1. Štátny rozpočet

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	231 958	242 445
z toho:		
· daňové príjmy		209 481
· nedaňové príjmy		21 115
<i>úroky</i>		2 166
<i>ostatné</i>		18 949
· granty a transfery		9 822
· príjmy zo splácania úverov, pôžičiek a z predaja majetkových účastín (splátky NFV 230, z toho 200 VŠZP; zo zrušených ŠF 527 pre MPô a MŽP; zo zrealizovaných štátnych záruk 1270 pre SKA 851 a Vodohospodársku výstavbu 385, ostatné 34)		2 027
Výdavky spolu	310 453	312 733
z toho:		
· úroky a poplatky		26 562
· NFV pre Žilinu (finančná transakcia)		827
· NFV pre ŽSR na dlžné poistné do SP (fin. transakcia)		1 163
· NFV pre SKA na splátku TOZ (2 570 a 5 341) (fin. tr.)		7 912
· NFV pre Veriteľa (finančná transakcia)		2 201
· ostatné fin. transakcie (EIB 383; EBOR 48 a IDA 32)		463

Schodok	-78 495	-70 288
- vylúčenie finančných transakcií	-191	10 539
z príjmovej strany		
· príjmy zo splácania úverov, pôžičiek a z predaja majetkových účastín (splátky NFV 230, z toho 200 VŠZP; zo zrušených ŠF 527 pre MPô a MŽP; zo zrealizovaných štátnych záruk 1270 pre SKA 851 a Vodohospodársku výstavbu 385, ostatné 34)		-2 027
z výdavkovej strany		
· NFV pre ŽSR za dlžné poistné do Sociálnej poisťovne		1 163
· finančné transakcie (EIB 383; EBOR 48 a IDA 32)		463
· NFV pre SKA (7 912 splátka TOZ) a pre Veriteľa (2 201)		10 113
· NFV pre Žilinu		827
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	19 616	5 524
z toho:		
· platené úroky		-180
· pohľadávky		-3 092
· záväzky		2 433
· časové rozlíšenie daní		3 302
· medzročná zmena stavu pohľadávok voči EU		3 061
+ ostatné úpravy	0	-10 379
· prijatý transfer z FNM na splátku prevzatého dlhu ŽSR		1 755
· splátka úrokov za dlh prevzatý od ŽSR		-1 474
· kapitálový transfer do SKA - vklad do zákl. imania SKA zrušením NFV voči SKA (10 654 znížené o NFV 2 374, ktorá sa preklasifikovala na kap. transfer už v roku 2003)		-8 280
· tovarové deblokácie		-390
· kapit. transfer do ŽSR za dlžné poistné do Soc. poisť.		-1 163
· kapitálový transfer pre Žilinu (preklasifikovaná NFV)		-827
+ saldo mimorozpočtových účtov		-2 702
+ saldo rozpočtových operácií ŠFA	4 700	10 593
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	-54 370	-56 713
Príjmy podľa ESA 95		254 885
Výdavky podľa ESA 95		311 598

2.2.2. Štátne finančné aktíva

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu		286 418
rozpočtové transakcie spolu		16 373
z toho: · odvod prostriedkov z FNM		13 800
<i>dividendy</i>		11 000
<i>prostriedky na realizáciu osobitnej záruky vlády</i>		2 800
· vratky prostriedkov z mimosúd. rehab. a pozem. náhrad		9
· prijaté úroky z úročenia účtu dôchodkovej reformy		2 564
finančné transakcie spolu		270 045
z toho: · devízový účet pre operácie ARDAL (0,2)		0
· prijaté pôžičky na krytie schodku ŠR v r. 2004		29 098
· emisie štátnych dlhopisov		138 342
· ŠPP emitované v roku 2004		37 548
· prijaté úvery na financovanie schodku ŠR v r. 2004		8 726
· schodok ŠR za rok 2003		55 973
· príjmy zo splátok vládnych úverov zo zahraničia		358
Výdavky spolu		278 165
rozpočtové transakcie spolu		5 780
z toho: · transfer do ŠR na splátku redistribučného úveru z osobitnej záruky vlády za SK, a.s.		2 570
· transfer do ŠR na poskytnutie NFV pre Veriteľ'a, a.s.		2 201
· dotácia pre Veriteľ'a, a.s.		1 000
· použitie prostriedkov ŠFA na mimosúdne rehabilitácie		9
finančné transakcie spolu		272 385
z toho: · splátky štátnych dlhopisov		141 680
· splátky ŠPP emitovaných v roku 2003		52 249
· použitie úverov na úhradu schodku ŠR za rok 2003		4 141
· nákup pokladničných poukážok NBS		3 881
· schodok ŠR za rok 2004		70 288
· úhrada úveru za Slov. ústav srdcovocievnych chorôb		146
Prebytok		8 253
- vylúčenie finančných transakcií		2 340
z toho: z príjmovej strany		-270 045
z výdavkovej strany		272 385
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)		10 593
Príjmy podľa ESA 95		16 373
Výdavky podľa ESA 95		5 780

2.2.3. Štátny fond likvidácie jadrovo-energetických zariadení

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	13 889	14 080
z toho:		
· prijaté úroky		547
· prijaté odvody do ŠF likvidácie JEZ		2 617
· ostatné príjmy		1
· zostatok prostriedkov z minulého roka (ostatné úpravy)		10 916
Výdavky spolu	1 172	1 030
z toho:		
· bežné výdavky (mzdy 2, nákup tovarov a služieb 260)		370
· kapitálové výdavky		660
Prebytok	12 717	13 050
- vylúčenie finančných transakcií	0	0
z toho: z príjmovej strany		0
z výdavkovej strany		0
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	-18
· pohľadávky		-18
· záväzky		0
+ ostatné úpravy	-10 817	-10 916
· prevod prostriedkov z minulých rokov		-10 916
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	1 900	2 116
Príjmy podľa ESA 95		3 146
Výdavky podľa ESA 95		1 030

2.2.4. Štátny fond rozvoja bývania

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	3 732	4 147
z toho:		
· prijaté úroky		631
· transfery zo ŠR do ŠF rozvoja bývania		2 519
· ostatné príjmy		4
· zostatok prostriedkov z minulého roka (ostatné úpravy)		389
· splátky poskytnutých pôžičiek (finančná transakcia)		604
Výdavky spolu	3 727	3 752
z toho:		
· mzdy a poistné		11
· nákup tovarov a služieb		12
· transfery RO		31
· splátky úrokov		27
· kapitálové výdavky		2
· poskytnuté pôžičky (finančná transakcia)		3 389
· splátka istiny z bank. úverov (finančná transakcia)		280
Prebytok	5	395
- vylúčenie finančných transakcií	3 078	3 065
z toho: z príjmovej strany		-604
z výdavkovej strany		3 669
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	17	1
· pohľadávky		1
· záväzky		0
+ ostatné úpravy	-5	-389
· prevod prostriedkov z minulých rokov		-389
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	3 095	3 072
Príjmy podľa ESA 95		3 155
Výdavky podľa ESA 95		83

2.2.5. Fond národného majetku

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	22 262	20 417
z toho:		
· dividendy		11 467
· prijaté úroky		281
· z likvidácie, konkurzu a exekúcie		113
· ostatné príjmy		54
· z privatizácie - zmluvy spred roka 2004 (fin. transakcia)		437
· z privatizácie - nové zmluvy 2004 (finančná transakcia)		4 922
· z realizácie finančného majetku (finančná transakcia)		44
· zostatok prostriedkov z minulého roka (ostatné úpravy)		3 099
Výdavky spolu	21 871	17 168
z toho:		
· transfer do štátnych finančných aktív (dividendy 11 000, na TOZ 2 800)		13 800
· tovary a služby		261
· mzdové náklady, poisťné		79
· transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám (pôžičkový fond pre pedagógov 350, reštitučné nároky 26)		376
· náklady spojené s ručením		318
· nákup investičného majetku		10
· bežné transfery obciam na elektroenerg. zariadenia		403
· ostatné výdavky		7
· účasť na majetku (finančná transakcia)		137
· splátka istiny dlhopisov FNM (finančná transakcia)		22
· splátka NFV zo zrealizovanej štátnej záruky za ŽSR		1 755
Prebytok	391	3 249
- vylúčenie finančných transakcií	3 575	-3 489
z toho: z príjmovej strany		-5 403
z výdavkovej strany vrátane splátky NFV		1 914
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	3 454	16
· pohľadávky		-2
· záväzky		18
+ ostatné úpravy	-13 372	-4 854
· zostatok prostriedkov z minulého roka		-3 099

· transfer do ŠR- na realizovanú záruku za ŽSR		-1 755
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	-5 952	-5 078
Príjmy podľa ESA 95		11 913
Výdavky podľa ESA 95		16 991

2.2.6. Slovenský pozemkový fond

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	343	647
z toho:		
· príjmy z vlastníctva a podnikania		289
· príjmy z predaja pozemkov		220
· prijaté úroky		32
· ostatné príjmy		10
· príjmy z predaja majetku SPF (finančná transakcia)		96
Výdavky spolu	317	380
z toho:		
· transfery na rovnakej úrovni (MPô)		95
· nákup tovarov a služieb		121
· mzdy a poistné		109
· transfery jednotlivcom a neziskovým organizáciám		26
· ostatné		26
Prebytok	26	267
- vylúčenie finančných transakcií	-42	-96
z toho: z príjmovej strany		-96
z výdavkovej strany		0
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	-12
· pohľadávky		-36
· záväzky		24
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	-16	159
Príjmy podľa ESA 95		515
Výdavky podľa ESA 95		356

2.2.7. Slovenská konsolidačná, a.s.

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	722	1 818
z toho:		
· úroky		131
· ostatné príjmy		184
· odplata za odstúpenú pohľadávku (finančná transakcia)		1 189
· príjmy zo splácania úverov a predaja majetkových účastí (fin. transakcia)		314
Výdavky spolu	406	1 539
z toho:		
· mzdy a poistné		107
· tovary a služby		332
· splátky úrokov		102
· obstaranie kapitálových aktív		10
· splácanie istín (finančná transakcia)		988
Prebytok	316	279
- vylúčenie finančných transakcií	-397	-515
z toho: z príjmovej strany		-1 503
z výdavkovej strany		988
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	-175
· rozdiel medzi úrokom plateným (+) a akruovaným (-)		108
· pohľadávky		-17
· záväzky		-266
+ ostatné úpravy	0	7 932
· kapitálový transfer zo štátneho rozpočtu - vklad do zákl. imania a zníženie záväzku SKA voči ŠR (vklad do zákl. imania 10 654 znížený o NFV, ktorá sa preklasifikovala na kapitálový transfer už v roku 2003 vo výške 2 374)		8 280
· splátka úrokov do NBS z prostriedkov ŠR		-348
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	-81	7 521
Príjmy podľa ESA 95		8 578
Výdavky podľa ESA 95		1 057

2.2.8. Veriteľ, a.s.

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	0	11 597
z toho:		
· prijaté úroky		99
· transakcie so štátnym rozpočtom		11 498
v tom:		
- dotácia zo štátneho rozpočtu		8 297
- dotácia zo štátnych finančných aktív		1 000
- NFV zo štátneho rozpočtu (finančná transakcia)		2 201
Výdavky spolu	0	8 518
z toho:		
· úhrada záväzkov z postúpených pohľadávok		8 465
v tom:		
- Daňovému riaditeľstvu (bez presunu pohľadávok Veriteľovi) - transfer		606
- Sociálnej poisťovni (úhrada pohľadávok voči miestnym zdravotníckym zariadeniam) - transfer do SP		2 303
- súkromným veriteľom (pohľadávky voči ústredným zdravotníckym zariadeniam) - finančná transakcia		4 749
- súkromným veriteľom (pohľadávky voči miestnym zdravotníckym zariadeniam) - finančná transakcia		708
- súkromným veriteľom (pohľadávky voči ZP) - finančná transakcia		99
· ostatné výdavky		53
Prebytok	0	3 079
- vylúčenie finančných transakcií	0	3 355
z toho: z príjmovej strany		-2 201
z výdavkovej strany (odkúpené pohľadávky voči ústredným zdravotníckym zariadeniam 4 749, voči miestnym zdravotníckym zariadeniam 708, voči zdravotným poisťovniam 99)		5 556
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	-79
- prírastok pohľadávok voči miestnym zdravot. zariad.		5 360
- pokles ostatných pohľadávok		-1
- prírastok záväzkov voči súkromným veriteľom za odkúpené pohľadávky voči miestnym zdravotníckym zariadeniam		-5 360

- prírastok ostatných záväzkov		-78
+ ostatné úpravy	0	-10 916
kapitálové transfery z dôvodu predpokladanej nevykonalnosti postúpených pohľadávok, v tom:		
· kapitálový transfer ústredným zdravot. zariadeniam		-4 749
· kapitálový transfer miestnym zdravot. zariadeniam		-708
· kapitálový transfer do zdravotných poisťovní		-99
· kapitálový transfer miestnym zdravot. zariadeniam		-5 360
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	0	-4 561
Príjmy podľa ESA 95		14 755
Výdavky podľa ESA 95		19 316

2.2.9. Verejné vysoké školy

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	11 132	12 072
z toho:		
· nedaňové príjmy		1 192
· granty a transfery		10 078
· zostatok prostriedkov z minulého roka		797
· prijaté úvery (finančná transakcia)		5
Výdavky spolu	11 132	11 272
z toho:		
· bežné výdavky		10 032
· kapitálové výdavky		1 238
· splátky istiny (finančná transakcia)		2
Prebytok	0	800
- vylúčenie finančných transakcií	0	-3
z toho: z príjmovej strany		-5
z výdavkovej strany		2
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	198
· pohľadávky		0
· záväzky		198

+ ostatné úpravy	0	-797
· zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka		-797
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	0	198
Príjmy podľa ESA 95		11 270
Výdavky podľa ESA 95		11 072

2.2.10. Príspevkové organizácie štátu

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	0	28 479
z toho:		
· nedaňové príjmy (príjmy z podnikania a vlastníctva majetku 625, administratívne a iné platby 16 995, kapitálové príjmy 181, úroky 14, iné 553)		18 368
· granty a transfery (tuzemské bežné 6 819, tuzemské kapitálové 1 899, zahraničné granty a transfery 46)		8 764
· zostatok prostriedkov z min. rokov (ostatná úprava)		1 301
· prevod prostried. z peňaž. fondov (ostatná úprava)		46
Výdavky spolu	0	27 148
z toho:		
· bežné výdavky (mzdy 9 042, poisťné 2 200, nákup tovarov a služieb 12 052, bežné transfery 160, úroky 24)		23 478
· kapitálové výdavky (obstaranie kapitál. aktív 3 802)		3 464
· poskytnuté pôžičky (finančná transakcia)		0
· splácanie istiny (finančná transakcia)		206
Prebytok	0	1 331
- vylúčenie finančných transakcií	0	206
z toho: z príjmovej strany		0
z výdavkovej strany		206
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia -	0	-2 539
· pohľadávky		-36
· záväzky		-2 503
+ ostatné úpravy	0	3 402
kapitálový transfer od Veriteľa - pohľadávky odkúpené od súkromných veriteľov		4 749

· zostatok prostriedkov z minulých rokov (ostatná úprava)		-1 301
· prevod prostriedkov z peňaž. fondov (ostatná úprava)		-46
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	0	2 400
Príjmy podľa ESA 95		31 845
Výdavky podľa ESA 95		29 445

2.2.11. Sociálna poisťovňa

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	130 401	131 425
z toho:		
· príjmy z poistného		114 361
z toho:		
- výber dlžného poistného (oddĺženie ŽSR 1 163, odplata za odstúpenú pohľadávku voči zdravotníckym zariadeniam od Veriteľa 2 303, výber dlžného poistného 3 121)		6 587
· ostatné príjmy (napr. úroky)		615
· zostatok prostriedkov z minulého roka (ostatné úpravy)		16 449
Výdavky spolu	110 344	111 891
z toho:		
· výdavky poistenia		109 150
· výdavky zo správneho fondu		2 740
· úver poskytnutý z garančného fondu (fin. transakcia)		1
Prebytok	20 057	19 534
- vylúčenie finančných transakcií	-287	1
z príjmovej strany		0
z výdavkovej strany		1
+ zaradenie položiek časového rozlíšenia	0	-2 251
z toho:		
· vplyv aktualizácie poistného		-1 886
· pohľadávky (bez pohľadávok na poistnom)		-144
· záväzky		-221
+ ostatné úpravy	-16 651	-16 449
· zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka		-16 449

Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	3 119	835
Príjmy podľa ESA 95		117 321
Výdavky podľa ESA 95		116 486

2.2.12. Zdravotné poisťovne

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	65 501	69 312
z toho:		
· výber poisťného		43 403
· výsledok prerozdelenia poisťného		18 238
· ostatné príjmy		4 256
· prevod prostriedkov z minulého roka (ostatné úpravy)		3 415
Výdavky spolu	62 901	65 105
z toho:		
· výdavky zo základného fondu (bez splátky návratnej finančnej výpomoci - finančná transakcia)		60 998
· výdavky zo správneho fondu		2 710
· ostatné výdavky (z rezervného a účelového fondu)		1 198
· splátka návratnej fin. výpomoci do ŠR (finančná trans.)		200
Prebytok	2 600	4 206
- vylúčenie finančných transakcií	224	200
z toho: z príjmovej strany		0
z výdavkovej strany		200
+ zaradenie položiek časového rozlíšenia	0	1 486
z toho: · vplyv aktualizácie poisťného		-118
· pohľadávky (bez pohľadávok na poisťnom)		-1 141
· záväzky		2 745
+ ostatné úpravy	-2 600	-3 316
· kapitálový transfer prijatý od Veriteľa - odpustenie pohľadávok odkúpených od súkromných veriteľov		99
· zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka		-3 415
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	224	2 576
Príjmy podľa ESA 95		65 110

2.2.13. Obce

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	66 220	76 221
z toho:		
· daňové príjmy		19 737
· nedaňové príjmy (príjmy z podnikania a vlastníctva majetku 2951, administratívne poplatky a iné platby 3113, kapitálové príjmy 3380, prijaté úroky 153, iné 967)		10 564
· granty a transfery (bežné tuzemské granty a transfery 28 270, kapitálové tuzemské granty a transfery 5 547, zahraničné granty 168)		33 985
· zostatok prostriedkov z min. roka (ostatné úpravy)		455
· prevod z peňažných fondov obcí (ostatné úpravy)		2 924
· splátky poskyt. pôžičiek a predaj akcií (fin. transakcia)		212
· prijaté úvery (finančná transakcia)		8344
Výdavky spolu	65 470	68 957
z toho:		
· bežné výdavky (mzdy 19164, poistné do poisťovní a 6643, nákup tovarov a služieb 18545, transfery príspevkovým a rozpočtovým organizáciám 4761, jednotlivcom a neziskovým organizáciám 1452, pre nefinančné subjekty 730, platené úroky 759, ostatné bežné výdavky 20)		52 056
· kapitálové výdavky (obstaranie kapitálových aktív 10 403, kapitálové transfery 2003)		12 406
· poskytnuté pôžičky (finančná transakcia)		79
· nákup akcií (finančná transakcia)		1 132
· splácanie istín (finančná transakcia)		3 284
Prebytok	750	7 264
- vylúčenie finančných transakcií	1 850	-4 061
z toho: z príjmovej strany		-8 556
z výdavkovej strany		4 495
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	-1 438
· pohľadávky		-1 132

· záväzky		-306
+ ostatné úpravy	-2 500	-2 552
· zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka		-455
· prevod z peňažných fondov		-2 924
· kapitálový transfer zo ŠR (preklasif. NFV pre Žilinu)		827
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	100	-787
Príjmy podľa ESA 95		63 981
Výdavky podľa ESA 95		64 768

2.2.14. Vyššie územné celky

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	19 034	22 206
z toho:		
· nedaňové príjmy (administratívne a iné platby 736, prijaté úroky 96, iné príjmy 136)		1 470
· granty a transfery		20 725
· prijaté úvery (finančná transakcia)		11
· prevod z peňažných fondov (ostatné úpravy)		168
· zostatok z predchádzajúceho roka (ostatné úpravy)		27
Výdavky spolu	19 034	21 993
z toho:		
· bežné výdavky (mzdy 4 374, poisťovné do poisťovní a NÚP 1 646, nákup tovarov a služieb 2 307, transfery príspevkovým organizáciám 5 515, jednotlivcom a neziskovým organizáciám 1 412, nefinančným subjektom 1 083, ostatné bežné výdavky 4)		20 036
· kapitálové výdavky (obstaranie kapitálových aktív 949, kapitálové transfery 980)		1 939
· poskytnuté pôžičky a účasť na majetku (fin. transakcia)		9
· splátka istiny (finančná transakcia)		9
Prebytok	0	213
- vylúčenie finančných transakcií	9	7
z toho: z príjmovej strany		-11
z výdavkovej strany		18
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	101

· pohľadávky		125
· záväzky		-24
+ ostatné úpravy	-9	-195
· prevod z peňažných fondov		-168
· zostatok z predchádzajúceho roka		-27
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	0	126
Príjmy podľa ESA 95		22 125
Výdavky podľa ESA 95		21 999

2.2.15. Príspevkové organizácie obcí

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	0	7 165
z toho:		
· nedaňové príjmy (príjmy z podnikania a vlastníctva majetku 1297, administratívne a iné platby 2922, kapitálové príjmy 83, úroky 15, iné 260)		4 577
· granty a transfery (tuzemské bežné 2118, tuzemské kapitálové 406)		2 527
· splátky pôžičiek (finančná transakcia)		2
· prijaté úvery (finančná transakcia)		59
Výdavky spolu	0	7 965
z toho:		
· bežné výdavky (mzdy 1511, poistné 567, nákup tovarov a služieb 5061, bežné transfery 85, úroky 13)		7 238
· kapitálové výdavky (obstaranie kapitál. aktív 635)		682
· poskytnuté pôžičky (finančná transakcia)		2
· splácanie istiny (finančná transakcia)		43
Schodok	0	-800
- vylúčenie finančných transakcií	0	-16
z toho: z príjmovej strany		-61
z výdavkovej strany		45
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	-267
· pohľadávky		-514
· záväzky		247

+ ostatné úpravy	0	6 068
· kapitálový transfer od Veriteľa - odpustenie pohľadávok odkúpených od súkromných veriteľov		6 068
Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	0	4 985
Príjmy podľa ESA 95		12 658
Výdavky podľa ESA 95		7 673

2.2.16. Príspevkové organizácie VÚC

	v mil. Sk	
	2004 rozpočet	2004 skutočnosť
Príjmy spolu	0	15 201
z toho:		
· nedaňové príjmy		6 564
· granty a transfery		8 635
· prijaté úvery (finančná transakcia)		2
· prevod z peňažných fondov (ostatné úpravy)		11
· zostatok prostr. z predch. roka (ostatné úpravy)		692
Výdavky spolu	0	14 480
z toho:		
· bežné výdavky		13 505
· kapitálové výdavky		975
Prebytok	0	721
- vylúčenie finančných transakcií	0	-2
z toho: z príjmovej strany		-2
z výdavkovej strany		0
+ zahrnutie položiek časového rozlíšenia	0	-733
· pohľadávky		42
· záväzky		-775
+ ostatné úpravy	0	-703
· zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka		-692
· prevod prostriedkov z peňažných fondov		-11

Čisté pôžičky (+) / Čisté výpožičky (-)	0	-717
Príjmy podľa ESA 95		14 538
Výdavky podľa ESA 95		15 255
<hr/>		

3. Prehľad aktív a pasív sektora verejnej správy

Vyhodnotenie stavu aktív a pasív sektora verejnej správy je možné vykonať na základe údajov, ktoré obsahujú účtovné závierky jednotlivých subjektov verejnej správy zostavené a predložené v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Účtovné výkazy tvoriace súčasť účtovnej závierky sú usporiadané tak, aby sa už na základe ich formálnej úpravy dali použiť ako zdroj informácií pre finančnú analýzu organizácie. Účtovné výkazy sú sústavou základných ukazovateľov ako aktíva, pasíva resp. majetok a zdroje financovania, náklady, výnosy a výsledok hospodárenia. Ide o absolútne ukazovatele v hodnotovom vyjadrení.

Ukazovatele účtovnej závierky možno podľa ich vypovedacej schopnosti a významu rozdeliť do dvoch vzájomne podmienených skupín:

- stavové ukazovatele kvantifikujú stavy majetku a zdrojov financovania ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, t.j. k 31. decembru 2004, a sú vykázané v súvahe.
- intervalové ukazovatele predstavujú sumy nákladov a výnosov zistené od začiatku účtovného obdobia do jeho konca, t.j. za kalendárny rok 2004 a sú vykázané vo výkaze ziskov a strát. Intervalovým ukazovateľom je aj výsledok hospodárenia organizácie.

Pri hodnotení majetkovej pozície jednotlivých subjektov verejnej správy v ďalších častiach štátneho záverečného účtu za rok 2004 sa vychádza predovšetkým z účtovného výkazu súvaha, a to :

- z agregovaných súvah štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií
- z agregovaných súvah obcí a vyšších územných celkov
- z agregovaných súvah štátnych fondov
- z agregovaných súvah zdravotných poisťovní
- z agregovaných súvah verejných vysokých škôl
- zo súvahy Sociálnej poisťovne
- zo súvahy Fondu národného majetku
- zo súvahy Slovenského pozemkového fondu
- zo súvahy Slovenskej konsolidačnej, a.s.
- zo súvahy Veriteľ, a.s.

Majetková pozícia subjektov verejnej správy je v ďalšom texte hodnotená prostredníctvom stavových ukazovateľov. Intervalové ukazovatele nachádzajúce sa vo výkaze ziskov a strát nie sú pre účely štátneho záverečného účtu ukazovateľmi s požadovanou vypovedacou schopnosťou, pretože jednotlivé subjekty verejnej správy vedú účtovníctvo podľa rôznych postupov účtovania, a teda štruktúra ich výsledku hospodárenia nie je porovnateľná.

Zhodnotenie majetkovej pozície subjektov verejnej správy pozostáva z analýzy týchto hodnotených ukazovateľov :

- štruktúra majetku
- štruktúra zdrojov financovania.

Analýza štruktúry majetku sa zameriava predovšetkým na určenie podielu jednotlivých druhov majetku na jeho celkovom objeme a na porovnanie štruktúry majetku za vykazované obdobie (rok 2004) a za bezprostredne predchádzajúce obdobie (rok 2003). Pod jednotlivými druhmi majetku sa rozumie neobežný majetok a obežný majetok. Neobežný majetok sa posudzuje v členení na dlhodobý nehmotný majetok, dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý finančný majetok. Pri obežnom majetku sa budú vyhodnocovať najmä pohľadávky, finančný majetok a návratné finančné výpomoci. V rámci analýzy dlhodobého odpisovaného majetku má významnú vypovedaciu schopnosť výpočet koeficientu opotrebenia, t.j. pomeru súčtu oprávok k dlhodobému majetku a súčtu obstarávacích cien odpisovaného dlhodobého majetku. Koeficient opotrebenia udáva v percentách stupeň opotrebenia dlhodobého majetku, ktorý je dôležitou informáciou pri rozhodovaní sa o nových investíciách.

Analýza štruktúry zdrojov financovania poskytuje informácie o pomere vlastných zdrojov krytia majetku a záväzkoch na celkových pasívach organizácie.

Analýzou príslušných ukazovateľov účtovných výkazov (zhodnotenia majetkovej pozície subjektov verejnej správy) poskytne štátny záverečný účet nielen informácie o uplynulom rozpočtovom roku, ale aj informácie využiteľné pri tvorbe rozpočtov na nasledujúce roky, teda informácie pre efektívny manažment verejných financií.

Celkový majetok verejnej správy (neobežný aj obežný) v roku 2004 klesol oproti roku 2003 o 6 662 mil. Sk, z toho

- dlhodobý nehmotný majetok vzrástol o 1 797 mil. Sk
- dlhodobý hmotný majetok vzrástol o 15 039 mil. Sk

- dlhodobý finančný majetok vzrástol o 7 021 mil. Sk
- pohľadávky vrátane návratných finančných výpomocí poklesli o 73 359 mil. Sk
- krátkodobý finančný majetok vzrástol o 42 148 mil. Sk

Celkové súhrnné pasíva subjektov verejnej správy v roku 2004 klesli oproti roku 2003 o 6 662 mil. Sk, z toho :

- vlastné zdroje krytia majetku poklesli o 70 456 mil. Sk
- cudzie zdroje vzrástli o 63 794 mil. Sk

Prehľad majetku verejnej správy k 31.12.2003 a k 31.12.2004 v netto účtovných hodnotách (v mil. Sk)

	2003			2004		
	verejná správa spolu	v tom:		verejná správa spolu	v tom:	
		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy
NEOBEŽNÝ MAJETOK	695 181	250 641	444 540	719 038	275 478	443 560
nehmotný	4 460	3 191	1 269	6 257	4 332	1 925
hmotný	516 344	183 446	332 898	531 383	192 623	338 760
finančný	174 377	64 004	110 373	181 398	78 523	102 875
OBEŽNÝ MAJETOK	601 060	348 126	252 934	570 541	337 801	232 740
zásoby	72 349	69 627	2 722	72 360	69 145	3 215
pohľadávky	322 622	170 188	152 434	249 263	148 992	100 271
finančný majetok	204 258	108 311	95 947	246 406	119 659	126 747
účty časového rozlíšenia	1 831	0	1 831	2 512	5	2 507
MAJETOK SPOLU	1 296 241	598 767	697 474	1 289 579	613 279	676 300

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Pasíva verejnej správy k 31.12.2003 a k 31.12.2004 (v mil. Sk)

	2003			2004		
	verejná správa spolu	v tom:		verejná správa spolu	v tom:	
		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy
VLASTNÉ ZDROJE	711 542	120 055	591 487	641 086	69 482	571 604
CUDZIE ZDROJE	584 699	478 712	105 987	648 493	543 797	104 696
PASÍVA SPOLU	1 296 241	598 767	697 474	1 289 579	613 279	676 300

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Uvedené prehľady majetku a pasív verejnej správy vychádzajú z údajov agregovaných súvah jednotlivých subjektov verejnej správy. Avšak súčasťou súvahy štátnych rozpočtových organizácií sú aj aktíva a pasíva Národného fondu, ktoré obsahujú peňažné prostriedky a pohľadávky EÚ a nemôžeme ich pokladať za aktíva a pasíva verejnej správy. Celkový objem predmetných aktív Národného fondu predstavuje 10 071 mil. Sk, z toho pohľadávky 1 080 mil. Sk a prostriedky na bežných účtoch 8 991 mil. Sk. To znamená, že aktíva a pasíva verejnej správy sú v porovnaní s údajmi z agregovaných súvah v netto i brutto vyjadrení nižšie o 10 071 mil. Sk.

3.1. Reálna hodnota vybraných majetkových položiek

V zmysle zákona o účtovníctve účtovné jednotky (subjekty verejnej správy sú účtovnými jednotkami) ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, t.j. k 31.12.2004 zohľadňujú predpokladané riziká a straty známe ku dňu zostavenia účtovnej závierky týkajúce sa majetku a záväzkov. Tieto predpokladané riziká, straty a zníženia hodnoty sa vyjadrujú prostredníctvom :

- rezerv
- opravných položiek
- odpisov

Rezervy sú záväzky s neurčitým časovým vymedzením alebo výškou. Opravné položky sa vytvárajú pri prechodnom znížení hodnoty majetku, pričom ak zanikne riziko, opravné položky sa zrušia. Odpisy majetku vyjadrujú trvalé zníženie hodnoty majetku.

V zmysle § 28 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov účtovná jednotka odpisuje hmotný majetok okrem zásob a nehmotný majetok okrem pohľadávok v súlade s účtovnými zásadami a účtovnými metódami, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Pre príspevkové organizácie bol v roku 2004 osobitným predpisom zákon č. 303/1995 Z. z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov, konkrétne § 40 podľa ktorého sa odpisovanie hmotného a nehmotného majetku príspevkových organizácií riadilo zákonom o dani z príjmov, pričom príspevkové organizácie nesmeli použiť zrýchlené odpisovanie. Pre klientov Štátnej pokladnice bol osobitným predpisom zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici, konkrétne § 12 ods. 1 písm. g) podľa ktorého boli klienti Štátnej pokladnice povinní odpisovať hmotný a nehmotný majetok štátu podľa zákona o dani z príjmov, a to rovnomerne. Odpisom dlhodobého hmotného a nehmotného majetku sa zaoberá

štátny záverečný účet v rámci hodnotenia majetkovej pozície jednotlivých subjektov verejnej správy uvedeného v samostatnej, tretej časti materiálu.

Rezervy a opravné položky sú špeciálne upravené v zmysle zákona o účtovníctve pre účtovné jednotky nezriadené za účelom podnikania, ktoré tvoria rezervy a opravné položky iba v rámci podnikateľskej činnosti. Z uvedeného vyplýva, že vo svojej hlavnej činnosti tieto organizácie rezervy a opravné položky netvorí. O predpokladanom znížení hodnoty majetku prostredníctvom vytvárania opravných položiek účtujú v rámci hlavnej činnosti len niektoré subjekty verejnej správy, a to Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne, Slovenská konsolidačná a.s., Veriteľ, a.s.

Napriek tejto skutočnosti je dôležité poznať „reálnu hodnotu“ určitých majetkových položiek štátu a ostatných zložiek verejnej správy (napr. pohľadávok a majetkových podielov), ktoré by poskytovali relevantné informácie pre riadenie verejných financií. V súčasnosti však súvaha organizácií nezriadených za účelom podnikania takého údaje neposkytuje, preto pre účely štátneho záverečného účtu za rok 2004 bola vykonaná analýza a vyčíslenie „reálnej hodnoty“ len vybraných majetkových položiek a vybraných subjektov verejnej správy.

3.2. Vyčíslenie „reálnej hodnoty“ vybraných majetkových položiek

V tejto časti sú vyčíslené vybrané majetkové položky v členení na hodnoty vykázané v súvahách jednotlivých subjektov verejnej správy a na hodnoty získané z precenenia týchto položiek vykonaného mimo účtovníctva z informácií od príslušných správcov týchto majetkových položiek.

Predmetom analýzy a vyčíslenia reálnej hodnoty majetku subjektov verejnej správy za rok 2004 boli vyčlenené, objemovo významné majetkové položky, a to pohľadávky vrátane návratných finančných výpomocí, dlhodobý a krátkodobý finančný majetok. Vyčíslenie reálnej hodnoty majetku vychádzalo z brutto hodnôt vykázaných v súvahách jednotlivých zložiek verejnej správy. Precenenie hodnoty majetku sa týkalo štátneho rozpočtu, Sociálnej poisťovne, zdravotných poisťovní, štátnych fondov, Fondu národného majetku, Slovenskej konsolidačnej, a.s. a Veriteľa, a.s..

Odhadované zníženie hodnoty majetku verejnej správy za rok 2004 ovplyvnilo niekoľko faktorov:

- precenenie majetkových podielov vo verejných podnikoch a pokles reálnej hodnoty finančného majetku z dôvodu podielov v spoločnostiach, ktoré sú v procese konkurzov a likvidácie,
- pokles reálnej hodnoty finančného majetku z dôvodu podielov v subjektoch verejnej správy, ktoré neboli zriadené za účelom podnikania a dosahovania zisku,
- pokles reálnej hodnoty zahraničných alebo domácich pohľadávok a návratných finančných výpomocí z dôvodu ich nevyožiteľnosti.

Vyčíslená reálna hodnota majetku verejnej správy zohľadňuje i korekcie vykázané v súvahách, t.j. oprávky k dlhodobému hmotnému a nehmotnému majetku, opravné položky k finančnému majetku a opravné položky k pohľadávkam vytvorené vybranými subjektami verejnej správy v súlade s platnými predpismi.

Odhadované zníženie hodnoty majetku k 31.12.2004 v porovnaní s brutto hodnotou predstavuje 565 781 mil. Sk, z toho zníženie majetku štátneho rozpočtu 268 803 mil. Sk, zníženie hodnoty majetku ostatných zložiek verejnej správy je 296 978 mil. Sk.

V porovnaní s hodnotou majetku v netto vyjadrení je reálna hodnota majetku verejnej správy nižšia o 187 612 mil. Sk. Odhadovaná reálna hodnota majetku štátneho rozpočtu poklesla oproti netto hodnote o 119 329 mil. Sk z dôvodu precenenia dlhodobého finančného majetku o 36 267 mil. Sk a prehodnotenia návratnosti pohľadávok a návratných finančných výpomocí v celkovej hodnote 83 062 mil. Sk. Odhadovaná reálna hodnota majetku ostatných zložiek verejnej správy je v porovnaní s netto hodnotou nižšia o 68 283 mil. Sk a to najmä z dôvodu prehodnotenia vymožitelnosti pohľadávok na poistnom, pohľadávok z privatizácie a pohľadávok riešených v rámci oddlžovania zdravotníctva v celkovom objeme 61 533 mil. Sk.

Podrobnejšie informácie o vyčíslení reálnej hodnoty majetku jednotlivých zložiek verejnej správy sú uvedené v druhej a tretej časti materiálu.

Prehľad majetku verejnej správy k 31.12.2004 v reálnych hodnotách (v mil. Sk)

	brutto hodnota			zníženie hodnoty			reálna hodnota		
	verejná správa spolu	v tom:		verejná správa spolu	v tom:		verejná správa spolu	v tom:	
		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy		štátny rozpočet	ostatné zložky verejnej správy
NEOBEŽNÝ MAJETOK	1 024 291	424 951	599 340	-344 098	-185 740	-158 358	680 193	239 211	440 982
nehmotný	11 047	7 028	4 019	-4 790	-2 696	-2 094	6 257	4 332	1 925
hmotný	828 716	339 400	489 316	-297 333	-146 777	-150 556	531 383	192 623	338 760
finančný	184 528	78 523	106 005	-41 975	-36 267	-5 708	142 553	42 256	100 297
OBEŽNÝ MAJETOK	643 458	337 803	305 655	-221 683	-83 063	-138 620	421 775	254 740	167 035
zásoby	72 360	69 145	3 215	0	0	0	72 360	69 145	3 215
pohľadávky	322 152	148 994	173 158	-217 483	-83 063	-134 420	104 669	65 931	38 738
finančný majetok	246 434	119 659	126 775	-4 200	0	-4 200	242 234	119 659	122 575
účty časového rozlíšenia	2 512	5	2 507	0	0	0	2 512	5	2 507
MAJETOK SPOLU	1 667 749	762 754	904 995	-565 781	-268 803	-296 978	1 101 968	493 951	608 017

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Precenenie aktív štátneho rozpočtu k 31. 12. 2004 (v mil. Sk)

	účtovný stav k 31.12.04 brutto	zníženie hodnoty spolu	v tom:		reálna hodnota k 31.12.04
			zohľadnené v účtovníctve (korekcie)	nezohľadnené v účtovníctve	
NEOBEŽNÝ MAJETOK	424 951	-185 740	-149 473	-36 267	239 211
z toho:					
Dlhodobý finančný majetok	78 523	-36 267	0	-36 267	42 256
podielové CP a vklady v obchod. spol. v ovl. osobách	49 825	-34 685	0	-34 685	15 140
podielové CP a vklady v obchod. spol. s podst. vplyvom	22 013	-1 540	0	-1 540	20 473
ostatné cenné papiere	5 951	-1	0	-1	5 950
dlhové cenné papiere a pôžičky	734	-41	0	-41	693
OBEŽNÝ MAJETOK	337 803	-83 063	-1	-83 062	254 740
z toho:					
Krátkodobé pohľadávky	115 817	-57 165	-1	-57 164	58 652
Návratné finančné výpomoci	33 177	-25 898	0	-25 898	7 279
SPOLU	762 754	-268 803	-149 474	-119 329	493 951

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Precenenie aktív ostatných zložiek verejnej správy k 31.12.2004 (v mil. Sk)

	účtovný stav k 31.12.2004 brutto	zníženie hodnoty spolu	v tom:		reálna hodnota k 31.12.2004
			zohľadnené v účtovníctve (korekcie)	nezohľadnené v účtovníctve	
NEOBEŽNÝ MAJETOK	599 340	-158 358	-155 780	-2 578	440 982
z toho:					
DLHODOBÝ FINANČNÝ MAJETOK	106 005	-5 708	-3 130	-2 578	100 297
Sociálna poisťovňa	0	0	0	0	0
Zdravotné poisťovne	370	0	0	0	370
Štátne fondy	21 376	0	0	0	21 376
FNM	44 433	0	0	0	44 433
SKA a.s.	3 700	-3 130	-3 130	0	570
Veriteľ a.s.	2 578	-2 578	0	-2 578	0
Ostatné zložky verejnej správy	33 548	0	0	0	33 548
OBEŽNÝ MAJETOK	305 655	-138 620	-72 915	-65 705	167 035
z toho:					
POHLADÁVKY	173 158	-134 420	-72 887	-61 533	38 738
Sociálna poisťovňa	72 511	-67 165	-47 200	-19 965	5 346
Zdravotné poisťovne	26 124	-18 894	-13 435	-5 459	7 230
Štátne fondy	722	0		0	722
FNM	24 461	-23 904		-23 904	557
SKA a.s.	17 668	-17 302	-12 200	-5 102	366
Veriteľ a.s.	7 103	-7 103		-7 103	0
Ostatné zložky verejnej správy	24 569	-52	-52	0	24 517
KRÁTKODOBÝ FINANČNÝ MAJETOK	126 775	-4 200	-28	-4 172	122 575
Sociálna poisťovňa	19 885	0	0	0	19 885
Zdravotné poisťovne	4 245	0	0	0	4 245
Štátne fondy	13 446	0	0	0	13 446
FNM	59 195	-4 172	0	-4 172	55 023
SKA a.s.	910	0	0	0	910
Veriteľ a.s.	6 434	0	0	0	6 434
Ostatné zložky verejnej správy	22 660	-28	-28	0	22 632
MAJETOK SPOLU	904 995	-296 978	-228 695	-68 283	608 017

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Niektoré úpravy súvisiace s vyčíslením reálnej hodnoty majetku jednotlivých subjektov verejnej správy už boli zohľadnené pri vykazovaní deficitu verejných financií podľa metodiky ESA95 za predchádzajúce roky. V nadväznosti na princíp aktuálneho zaznamenania transakcií sa zníženie hodnoty majetku týkalo daňových pohľadávok, pohľadávok na poistnom a pohľadávok v portfóliu akciových spoločností Veriteľ a Slovenská konsolidačná.

Je potrebné poznamenať, že v rámci vyčíslenia reálnej hodnoty majetku verejnej správy boli prehodnocované i podiely subjektov verejnej správy v iných subjektoch verejnej správy, ako i pohľadávky jednotlivých subjektov verejnej správy voči iným subjektom verejnej správy. Uvedené vzťahy by mali byť predmetom vzájomnej konsolidácie a predstavujú hodnotu 47 275 mil. Sk. Preto sa zníženie hodnoty aktív subjektov verejnej správy, ktorá by mala podliehať konsolidácii prejaví i v znížení pasív v tej istej hodnote.

Na druhej strane je potrebné upozorniť, že v hodnotení niektorých položiek majetku (hlavne dlhodobé finančné investície) nebola zohľadnená reálna hodnota vyššia ako účtovná. Komplexné precenenie na reálnu hodnotu musí obsahovať zvýšenie aj zníženie účtovných hodnôt, čo ministerstvo financií plánuje urobiť v priebehu roka 2005.

4. Prehľad o stave a vývoji dlhu verejnej správy

4.1. Vývoj a štruktúra verejného dlhu v roku 2004 (maastrichtský dlh)

Podľa metodiky Európskej komisie, ktorá jednotne vymedzuje verejný dlh pre hodnotenie jeho pomeru k hrubému domácomu produktu podľa maastrichtských kritérií, predstavuje verejný dlh SR ku koncu roka 2004 nesplatenú konsolidovanú menovitú hodnotu dlhopisov a zmeniek, prijatých bankových úverov, návratných finančných výpomocí, prevzatého dlhu z rizikových štátnych záruk poskytnutých v minulosti na bankové úvery a medzinárodným súdom stanovený záväzok voči Československej obchodnej banke.

Takto vymedzený verejný dlh (tzv. maastrichtský dlh) dosiahol k 31.12.2004 hodnotu 578 071 mil. Sk, čo predstavuje 43,61 % hrubého domáceho produktu (pri predbežne, Štatistickým úradom vyčíslenom HDP vo výške 1 325 486 mil. Sk). Mierne zhoršenie tohto pomeru oproti roku 2003 (o 1 percentuálny bod) neohrozilo doterajšie dlhodobé plnenie maastrichtského kritéria, ktoré je stanovené na úrovni 60 %.

V porovnaní s rokom 2003 sa konsolidovaný verejný dlh zvýšil o 66 301 mil. Sk (o 13 %). Významne sa na tom podieľali tieto skutočnosti:

- schodkové hospodárenie štátneho rozpočtu (-70 288 mil. Sk), ktoré bolo čiastočne financované prostriedkami na účtoch Štátnej pokladnice vo výške 18 248 mil. Sk,
- vývoj kurzu slovenskej koruny a z toho vyplývajúci pozitívny vplyv na stav dlhu ku koncu roka vo výške 7 511 mil. Sk,
- prehratý súdny spor s ČSOB, ktorý zaťažil stav dlhu hodnotou 25 177 mil. Sk,
- zvýšenie zadlženosti obcí o 4 818 mil. Sk,
- splatenie dlhu Slovenskej konsolidačnej, a.s. voči Národnej banke Slovenska vo výške 7 912 mil. Sk,
- ostatné zmeny verejného dlhu s pozitívnym vplyvom vo výške 311 mil. Sk.

Verejný dlh bol k 31.12.2004 financovaný predovšetkým dlhopismi v menovitej hodnote 437 506 mil. Sk, z toho hodnota dlhopisov s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok bola 398 624 mil. Sk. Bankové úvery a ostatné dlhové nástroje dosiahli hodnotu 140 565 mil. Sk, z toho s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok 128 026 mil. Sk.

Štruktúru verejného dlhu podľa jednotlivých zložiek verejnej správy poskytuje nasledujúci prehľad (v mil. Sk):

Štruktúra dlhu podľa zložiek	k 31.12.2003	k 31.12.2004	Zmena stavu
Ústredné rozpočtové organizácie	492 141	563 367	71 226
<i>v tom: štátny dlh v menovitej hodnote</i>	<i>429 052</i>	<i>497 327</i>	<i>68 275</i>
<i>prevzatý dlh zo záruk</i>	<i>63 089</i>	<i>40 863</i>	<i>-22 226</i>
<i>dlh voči ČSOB</i>	<i>0</i>	<i>25 177</i>	<i>25 177</i>
Štátne fondy	558	278	-280
Fond národného majetku	564	535	-29
Slovenský pozemkový fond	0	0	0
Slovenská konsolidačná, a.s.	15 347	6 319	-9 028
Veriteľ, a.s.	0	2 201	2 201
Verejné vysoké školy	77	35	-42
Štátne príspevkové organizácie	1 038	1 436	398
Vyššie územné celky	151	162	11
Príspevkové organizácie VÚC	8	5	-3
Obce	14 265	19 083	4 818
Príspevkové organizácie obcí	273	288	15
Sociálna poisťovňa	0	0	0
Zdravotné poisťovne	400	200	-200
- konsolidácia	-13 052	-15 838	-2 786
Verejná správa spolu	511 770	578 071	66 301
Hrubý domáci produkt v b. c.	1 201 196	1 325 486	124 290
% verejného dlhu z HDP	42,61	43,61	1,00

Zdroj: Súvahy jednotlivých zložiek verejného rozpočtu za roky 2003 a 2004,
Evidencia štátnych dlhopisov a úverov v menovitej hodnote vedená Agentúrou
pre riadenie dlhu a likvidity za roky 2003 a 2004,
Evidencia prevzatého dlhu z rizikových štátnych záruk vedená Ministerstvom financií SR
za roky 2003 a 2004,
Štatistický úrad SR – údaje o hrubom domácom produkte.

Dlh ústredných rozpočtových organizácií:

Verejný dlh je z 97 % tvorený dlhom, ktorého nositeľom sú **ústredné rozpočtové organizácie** a ktorý je v správe Ministerstva financií SR vo výške 563 367 mil. Sk. Jeho prevažná časť bola vytvorená emisiami štátnych dlhopisov vrátane štátnych pokladničných poukážok (77,5 %), prijatými bankovými úvermi (10,6 %) a ostatnými dlhovými nástrojmi (0,2 %). Podrobnejšia kvantifikácia a prezentácia týchto záväzkov je uvedená v nasledujúcej časti 5.2. Vývoj a štruktúra štátneho dlhu v roku 2004.

Osobitnou súčasťou dlhu v správe MFSR je prevzatý dlh z rizikových štátnych záruk (7,2 %) a záväzkov vlády SR voči ČSOB (4,5 %). Prevzatý dlh 40 863 mil. Sk tvoria rizikové

štátne záruky na bankové úvery poskytnuté v minulých rokoch. Vzhľadom na evidentnú neschopnosť pôvodných dlžníkov splácať svoje záväzky bola časť prevzatého dlhu vo výške 22 226 mil. Sk v priebehu roka 2004 preklasifikovaná do štátnych finančných pasív ako bankové úvery. Táto reklasifikácia vysvetľuje pokles hodnoty prevzatého dlhu v porovnaní s jeho stavom na konci roka 2003.

Záväzok vlády SR voči ČSOB vo výške 25 177 mil. Sk predstavuje istinu a úroky nesplatené Slovenskou inkasou, s.r.o., ktorú zriadila vláda SR v roku 1993 za účelom prevzatia klasifikovaných pohľadávok od ČSOB v rámci procesu ozdravovania tejto banky. Jednostranné zastavenie splácania z toho vyplývajúcich záväzkov voči ČSOB vládou SR bolo riešené medzinárodnou arbitrážou, ktorej výsledok bol v prospech ČSOB. O výške tohto záväzku rozhodlo Medzinárodné stredisko pre riešenie sporov z investícií vo Washingtone 29. decembra 2004.

Dlh ostatných zložiek verejnej správy:

Ostatné zložky verejnej správy prispievajú do verejného dlhu sumou 30 542 mil. Sk, ktorý je znížený o 15 838 mil. Sk z dôvodu konsolidácie, t.j. eliminácie dlhu vzniknutého pôžičkami medzi zložkami verejnej správy. Bez akýchkoľvek úverov a pôžičiek boli ku koncu roka 2004 len Slovenský pozemkový fond a Sociálna poisťovňa.

Zostatok dlhu **štátnych fondov** predstavoval 278 mil. Sk. Ide o nesplatený bankový úver, ktorý v roku 2002 prijal Štátny fond rozvoja bývania.

Vo **Fonde národného majetku** zostáva splatiť 535 mil. Sk ako zostatok zo záväzku voči obyvateľom, ktorý vznikol z emisie dlhopisov FNM v roku 1996.

Slovenská konsolidačná, a.s. vykázala dlh vo výške 6 319 mil. Sk. Celá táto hodnota je zostatok záväzku voči štátnemu rozpočtu, a preto podlieha konsolidácii. Dlh vznikol v minulosti ako dôsledok realizácie osobitnej záruky vlády formou poskytovania návratných finančných výpomocí. Významný pokles tohto dlhu oproti jeho stavu ku koncu roka 2003 bol spôsobený vložením pohľadávok z návratných finančných výpomocí poskytnutých zo štátneho rozpočtu do základného imania Slovenskej konsolidačnej, a.s. v sume 10 654 mil. Sk. Súčasťou týchto pohľadávok je aj návratná finančná výpomoc poskytnutá v roku 2004 zo štátneho rozpočtu, z ktorej sa splatil celý zostávajúci záväzok Slovenskej konsolidačnej, a.s. voči Národnej banke Slovenska vo výške 7 912 mil. Sk.

Dlh **Veriteľa, a.s.** vo výške 2 201 mil. Sk je záväzkom voči štátnemu rozpočtu, pretože vznikol z poskytnutia prostriedkov formou návratnej finančnej výpomoci pre riešenie oddĺženia zdravotníckych zariadení. Celá hodnota dlhu podlieha konsolidácii.

Dlh **verejných vysokých škôl** predstavujú dlhodobé bankové úvery v hodnote 35 mil. Sk. Oproti roku 2003 sa znížili o 55%.

Vykázaný dlh **štátnych príspevkových organizácií** vo výške 1 436 mil. Sk tvoria krátkodobé domáce bankové úvery. Rozhodujúca časť tohto dlhu pripadá na Intervenčnú agentúru v poľnohospodárstve.

Vyššie územné celky vykázali dlh vo výške 162 mil. Sk. Celý je tvorený bankovými úvermi, ktoré prijal Banskobystrický samosprávny kraj (142 mil. Sk) a Nitriansky samosprávny kraj (20 mil. Sk).

Dlh **obcí** dosiahol 19 083 mil. Sk a oproti stavu v roku 2003 sa zvýšil o 33,8 %. Ku koncu roka 2004 bol dlh obcí tvorený predovšetkým úvermi v hodnote 18 620 mil. Sk, z ktorých 5 791 mil. Sk poskytol Štátny fond rozvoja bývania, 500 mil. Sk štátny rozpočet mestu Košice a 827 mil. Sk mestu Žilina vo forme návratnej finančnej výpomoci v súvislosti s výstavbou automobilky KIA a podporou vlády SR pri budovaní infraštruktúry. Tieto tri hodnoty podliehajú konsolidácii.

Dlh vykázaný **príspevkovými organizáciami v pôsobnosti obcí** vo výške 288 mil. Sk a v pôsobnosti VÚC vo výške 5 mil. Sk je tvorený bankovými úvermi a návratnými výpomocami.

Dlh **zdravotných poisťovní** vo výške 200 mil. Sk je zostatok záväzku Všeobecnej zdravotnej poisťovne voči štátnemu rozpočtu, ktorý vznikol z návratnej finančnej výpomoci poskytnutej v minulých rokoch. Celá hodnota podlieha konsolidácii.

4.2. Vývoj a štruktúra štátneho dlhu v roku 2004

Prehľad o štruktúre štátneho dlhu prezentovaného podľa maastrichtských kritérií a na základe údajov vykázaných v účtovníctve je uvedený v nasledujúcej tabuľke (v mil. Sk):

	Stav k 1.1.2004	Stav k 31.12.2004
Štátny dlh podľa maastrichtských kritérií	492 141	563 367
úpravy:		
- vylúčenie prevzatého dlhu zo záruk	- 63 089	- 40 863
- vylúčenie záväzku voči ČSOB, a.s.	0	- 25 177

- zahrnutie záväzkov z refinančného systému ŠP	0	18 248
- zahrnutie časovo rozlíšených úrokov a emisného ážia a disážia	12 162	8 095
Štátny dlh vykázany v účtovníctve	441 214	523 670
v tom:		
Domáci dlh	335 242	395 618
Štátne dlhopisy vydané v SKK	280 928	317 030
Štátne pokladničné poukážky	53 027	38 349
Iné záväzky	1 287	11 141
Krátkodobé pôžičky	0	29 098
Zahraničný dlh	105 972	128 052
Štátne dlhopisy vydané v cudzej mene	73 863	89 218
Iné záväzky	32 109	38 834

Zdroj: Ministerstvo financií SR

Štátny dlh vykázany v účtovníctve je nižší než štátny dlh prezentovaný v rámci verejného dlhu podľa maastrichtských kritérií o 39 697 mil. Sk. Rozdiel vyplýva z toho, že v štátnom dlhu podľa účtovníctva sú vylúčené záväzky z prevzatých záruk za bankové úvery 40 863 mil. Sk a záväzkov voči ČSOB, a.s. Praha 25 177 mil. Sk a zahrnuté záväzky z refinančného systému Štátnej pokladnice vo výške 18 248 mil. Sk a časovo rozlíšené úroky vrátane emisného ážia a disážia pri vydávaní štátnych cenných papierov vo výške 8 095 mil. Sk.

V priebehu roku 2004 sa zadlženosť štátu vykázaná v účtovníctve zvýšila zo 441 214 mil. Sk na začiatku roka na 523 670 mil. Sk na konci roka. V rámci úhrnného prírastku zadlženosti o 82 456 mil. Sk sa vnútorný štátny dlh zvýšil o 60 376 mil. Sk a zahraničný dlh o 22 080 mil. Sk. Prírastok celkovej zadlženosti je spôsobený deficitom štátneho rozpočtu v roku 2004 a prevzatím záväzkov Železníc Slovenskej republiky a Železničnej spoločnosti, a.s., Bratislava do štátneho dlhu.

Ako je zrejmé z prehľadu, domáca zadlženosť štátu ku koncu roka tvorí až 75,5 %-ný podiel na celkovej zadlženosti. Zatiaľ čo podiel štátnych pokladničných poukážok v rámci vnútorného dlhu sa znížil, podiel objemu štátnych dlhopisov v priebehu roka sa zvýšil z 280 928 mil. Sk na 317 030 mil. Sk. Súčasťou vnútorného dlhu sú aj záväzky štátu vyplývajúce z úverových vzťahov bývalého Štátneho fondu cestného hospodárstva (559 mil. Sk), prevzaté záväzky od Železníc Slovenskej republiky a Železničnej spoločnosti, a.s. Bratislava (10 561 mil. Sk) a záväzky vyplývajúce z úverových vzťahov Štátneho podporného fondu pôdohospodárstva a potravinárstva (20 mil. Sk).

Krátkodobé pôžičky od Štátnej pokladnice a od finančných inštitúcií sa v priebehu roka používali na krytie priebežného schodku štátneho rozpočtu a k ultimu roka dosiahli 29 098 mil. Sk.

Zahraničný štátny dlh zaznamenal medziročný nárast o 22 080 mil. Sk (zo 105 972 mil. Sk na 128 052 mil. Sk). Tento nárast v značnej miere ovplyvnila emisia štátnych dlhopisov vydaná v zahraničí. Štruktúru zahraničného dlhu okrem dlhopisov tvoria vládne záväzky voči zahraničiu - pôžičky, zahraničné záväzky prevzaté od ČSOB, a.s., záväzky prevzaté od ŠFCH, od Železníc SR a Železničnej spoločnosti a.s. a pod.

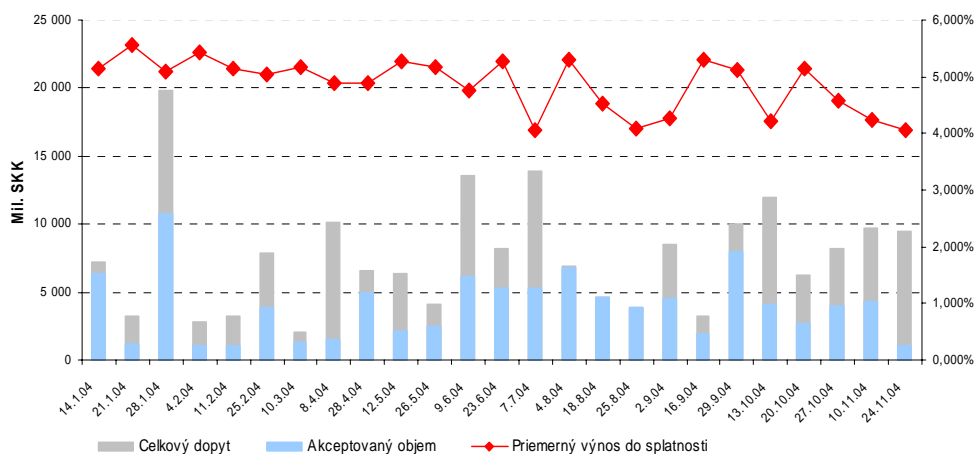
4.2.1. Financovanie štátneho dlhu

Financovanie štátneho dlhu v roku 2004 sa zabezpečovalo v zmysle zákona o štátnom rozpočte na rok 2004, ktorý stanovil nielen objem splatného štátneho dlhu, ale aj to, z akých účelových zdrojov sa budú splátky realizovať. Umorovanie splatného štátneho dlhu v celkovej výške 145 988,4 mil. Sk sa predpokladalo zabezpečiť emisiami štátnych cenných papierov (143 650,6 mil. Sk) a použitím prostriedkov zo štátneho rozpočtu (2 337,8 mil. Sk) na úhradu disážia z emisií tuzemských štátnych dlhopisov vydaných v roku 2003 a splatných v roku 2004 a na úhradu disážia zo zahraničnej emisie štátnych dlhopisov vydaných v roku 1999 a splatnej v roku 2004.

Prehľad o rozpočtovaných a skutočne dosiahnutých zdrojoch a potrebách splatného štátneho dlhu v roku 2004 uvádzame v tabuľke na záver tejto časti.

Na krytie štátneho dlhu splatného v roku 2004 bolo na domácom kapitálovom trhu otvorených päť nových emisií štátnych dlhopisov so splatnosťou 3 – 15 rokov. Otvorený bol dlhopis so splatnosťou 3 roky s nulovou úrokovou sadzbou kupónu, dlhopis so splatnosťou 5 rokov s pohyblivou úrokovou sadzbou kupónu naviazanou na ročný BRIBOR, dlhopis so splatnosťou 5 rokov s pevnou úrokovou sadzbou kupónu 4,8 % p.a., dlhopis so splatnosťou 10 rokov s pevnou úrokovou sadzbou kupónu 4,9 % p.a. a dlhopis so splatnosťou 15 rokov s pevnou úrokovou sadzbou kupónu 5,3 % p.a.. Na domácom trhu boli prostredníctvom 27 aukcií vydané štátne dlhopisy v menovitej hodnote 100 989 mil. Sk. Priemerná úroková sadzba vážená hodnotou dosiahnutá pri aukciách uskutočnených v roku 2004 je 4,821 % p.a.. Priemerná úroková sadzba vážená hodnotou portfólia nesplatených štátnych dlhopisov denominovaných v slovenských korunách je 6,35% p.a.. Časť dlhu splatného v roku 2004 takmer 40 mld. Sk bola získaná emisiou Eurobondu v máji 2004. Dňa 23. mája 2004 bol emitovaný Eurobond v menovitej hodnote 1 mld. EUR so splatnosťou 10 rokov a s pevnou úrokovou sadzbou kupónu 4,5 % p. a.

Akceptovaná hodnota dlhopisov pri jednotlivých aukciách počas celého roka prispela k stabilizácii výnosovej krivky v doleuvedenom grafe. Z tvaru výnosovej krivky na grafe aukcií štátnych dlhopisov vidno, že krivka sa z plochého tvaru v prvom polroku (takmer rovnaké výnosy pri všetkých splatnostiach) zmenila od júla na strmšiu (menšie výnosy pri menšej splatnosti). Ďalší vývoj od októbra, ktorý pokračoval aj začiatkom roka 2005 znamenal takmer úplnú konvergenciu k výnosovej krivke eurobondov krajín Európskej únie na všetkých splatnostiach.

V účtovnej hodnote ministerstvo financií získalo v roku 2004 emisiami štátnych dlhopisov na domácom a zahraničnom trhu peňažné prostriedky 136 025,5 mil. Sk, z toho na domácom trhu 96 136,2 mil. Sk a na zahraničných trhoch 39 889,3 mil. Sk. Emisné ážio z týchto emisií predstavovalo 198,4 mil. Sk, ktoré boli preúčtované do príjmov štátneho rozpočtu v kapitole Štátny dlh. Emisné disážio z emitovaných dlhopisov dosiahlo 5 051,2 mil. Sk a bude uhradené z prostriedkov štátneho rozpočtu v nasledujúcich rokoch v deň splatnosti jednotlivých emisií.

Ďalším zdrojom financovania boli prostriedky zo štátneho rozpočtu v sume 2 316,4 mil. Sk na úhradu disážia z emisií štátnych dlhopisov splatných v roku 2004. Ministerstvo financií zapojilo do financovania aj nepoužité finančné prostriedky z účtu emisií a splátok štátnych dlhopisov z roku 2003 vo výške 4 648,9 mil. Sk.

Zo získaných zdrojov sa splatili:

- istiny štátnych dlhopisov emitovaných v predchádzajúcich rokoch v celkovej sume 79 666,5 mil. Sk, z toho 59 681,0 mil. Sk z emisií vydaných na domácom trhu a 19 985,5 mil. Sk z emisií vydaných v zahraničí,
- istiny zo štátnych rehabilitačných dlhopisov I. a II. oprávneným majiteľom v celkovej sume 27,2 mil. Sk,

- záväzky z medzinárodných pôžičiek SAL a ERL prijatých v roku 1991 na podporu platobnej bilancie bývalej čs. federácie a iných pôžičiek prijatých Slovenskou republikou na realizáciu projektov v celkovej výške 1 230,6 mil. Sk. Najväčšie objemy boli splatené z pôžičky SAL od IBRD 516,2 mil. Sk, SAL od JBIC 258,4 mil. Sk, ERL od IBRD 214,2 mil. Sk a ERL od JBIC 129,1 mil. Sk; na splátky ostatných pôžičiek pripadla suma 112,7 mil. Sk,
- záväzky v zmysle „Dohody o úvere kupujúceho“ uzavretej medzi Ministerstvom financií a Banque Nationale de Paris v sume 324,8 mil. Sk,
- záväzky prevzaté od Štátneho fondu cestného hospodárstva v celkovej výške 6 412,4 mil. Sk,
- záväzky prevzaté od Štátneho podporného fondu pôdohospodárstva a potravinárstva SR 124,0 mil. Sk,
- záväzky prevzaté od Železníc SR a Železničnej spoločnosti, a.s. Bratislava v celkovej sume 1 758,9 mil. Sk,
- časť schodku štátneho rozpočtu za rok 2003 v sume 51 831,8 mil. Sk (zostávajúca časť schodku 4 141,3 mil. Sk bola uhradená prijatými úvermi v zmysle uznesenia NR SR k Návrhu štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2003),
- prostriedky rozpočtované na úhradu istiny z úveru na výstavbu Slovenského ústavu srdcových a cievnych chorôb Bratislava – Kramáre v sume 146,0 mil. Sk boli poukázané na mimorozpočtový účet Ministerstva zdravotníctva.

**BILANCIA ZDROJOV A POTRIEB SPLATNÉHO ŠTÁTNEHO DLHU
NA ROK 2004**

v mil. Sk

Zdroje			Potreby štátneho dlhu		
	rozpočet	skutočnosť		rozpočet	skutočnosť
1. Emisie štátnych cenných papierov	143 650,6	136 025,5	1. Splátky štátnych dlhopisov emitovaných v tuzemsku (vrátane rehabilitačných dlhopisov)	59 731,0	59 708,2
2. Prostriedky zo štátneho rozpočtu na úhradu disážia z emisií štátnych dlhopisov	2 337,8	2 316,4	2. Splátky štátnych dlhopisov emitovaných v zahraničí	21 416,8	19 985,5
			3. Úhrada schodku štátneho rozpočtu za r. 2003*	56 037,3	51 831,8
			4. Splátka istiny z úveru od Bank Nationale de Paris	345,7	324,8
			5. Splátka záväzkov prevzatých od ŠFCH SR	4 738,2	6 412,4
			6. Splátka záväzkov prevzatých ŠPFPP SR	124,0	124,0
			7. Splátky pôžičiek prijatých bývalou ČSFR na podporu platobnej bilancie	1 214,3	1 117,9
			8. Splátky záväzkov prevzatých od Železníc SR a Železničnej spoločnosti, a.s.	2 212,9	1 758,9
			9. Splátka úveru od Rozvojovej banky Rady Európy na rekonštrukciu univerzitnej knižnice v Bratislave	3,5	8,8
			10. Splátka úveru (Ústav kardiovaskulárnych chorôb)	146,0	146,0
			11. Splátka úveru (projekt riadenia verejných financií)	18,7	1,7
			12. Splátky ostatných úverov	0,0	102,2
Spolu	145 988,4	138 341,9		145 988,4	141 522,2

*časť schodku štátneho rozpočtu za rok 2003 v sume 4 141,3 mil. Sk bola uhradená prijatými úvermi v zmysle uznesenia NR SR k Návrhu štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2003